

ΚΥΡΙΑΚΗ

«Ἐγενόμην ἐν
Πνεύματι ἐν τῇ
Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ
ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου
μεγάλην ὡς σάλπιγγος»
(Ἀπ. 1,10)

Φ 28

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ -
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
2021

ΤΕΤΡΑΜΗΝΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΟΥ ΠΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὔγουστος, ὁ μήνας τῆς Παναγίας!.....	3
Οἱ ἅγιοι Δεκαπεντιστάδες!.....	5
Ὁ φύλακας τῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας.....	7
Ὁ σταυρός Του καὶ ὁ σταυρός μου.....	10
Ὁ Χριστός μᾶς προσφέρει	
μία μόνιμη πνευματική ἀνοιξη.....	13
Φθινοπωρινὰ φύλλα.....	14
Ἡ Παναγία καὶ τὸ Καντήλι τῆς.....	16
Θέματα ζωῆς.....	18
Μέσα ἀπὸ τὰ ἀποκαΐδια.....	19
Νὰ Ἀγαπᾶς πρῶτος.....	21
Ἡ γλάστρα καὶ ὁ σκουπιδοτενεκές.....	22
Σύγχρονη γενοκτονία.....	24
Ἀπὸ τὴν πέννα τῶν ἀναγνωστῶν μας....	27
Ἀπὸ τίς δραστηριότητές μας.....	28
Σχόλια στὴν Ἐπικαιρότητα.....	30
Ὁ λογαριασμός μας ἔλλαξε!.....	31

Πάντων προστατεύεις, Ἀγαθή,
 τῶν καταφευγόντων ἐν πίστει
 τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ, ἄλλην γάρ
 οὐκ ἔχομεν ἁμαρτωλοί πρὸς Θεόν,
 ἐν κινδύνοις καὶ θλίψεσιν,
 ἀεὶ μεσιτεῖαν,
 οἱ κατακαμπτόμενοι
 ὑπὸ πταισμάτων πολλῶν,
 Μητέρα τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου,
 ὅθεν σοὶ προσπίπτομεν,
 ρύσαι πάσης περιστάσεως
 τοὺς δούλους σου.

Αὐγουστος, ὁ μήνας τῆς Παναγίας

Ο Αὐγουστος εἶναι γιά μᾶς τούς Ὁρθοδόξους ὁ μήνας τῆς Παναγίας. Ἡ μεγάλη γιορτή τῆς Κοιμήσεως της δεσπάζει καταμεσῆς του, κι οἱ Παρακλήσεις πρὸς τὴ Χάρη της, πού ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας μέρα του καὶ συνεχίζονται ὡς τὴν προπαραμονὴ τῆς γιορτῆς, καθὼς καὶ ἡ «ἀπόδοσή» της στίς εἰκοσιτρεῖς, τὰ «ἐννιάμερα τῆς Παναγίας» - ὅπως συνηθίσαμε νὰ τὰ λέμε- ἀγιάζουν ὅλο τὸ μήνα.

Παράλληλα, ἡ γιορτὴ τῆς Καταθέσεως τῆς Ἁγίας Ζώνης τῆς Θεοτόκου στίς τριανταμία, τὸν ἐπισφραγίζει. Ἐτσι, ὁλόκληρο τὸν Αὐγουστο, ἡ παρουσία τῆς Μεγάλης Μάνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Χριστιανῶν γλυκαίνει τίς ψυχές μας!

Πορτάζοντας τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου, οὐσιαστικά γιορτάζουμε τὴ νίκη τῆς ζωῆς ἐνάντια στό θάνατο. Δέν γιορτάζουμε τὸν θάνατο τῆς Παναγίας, ἀλλὰ τὴν ἁγία Κοίμησή της καὶ τὴ Μετάστασή της στοὺς οὐρανοὺς! Ὁ τάφος τῆς Παναγίας εἶναι κενός. Ἄδειος!

Τὸ θεοδόχο σῶμα της, τὸ Σῶμα πού ἔκλεισε μέσα του τὸ πῦρ τῆς Θεότητος χωρὶς νὰ καταφλεγεῖ, δέν ἦταν δυνατόν ν' ἀκολουθήσει τὸ δρόμο τῆς φθορᾶς! Ἀλλοιωθῆκε, ἀφθαρτίσθηκε, ὅπως λέει ὁ θεῖος Παῦλος: «Οἱ νεκροί, θά ἐπιστρέψουν στὴ ζωὴ ἀφθαρτοὶ καὶ μεῖς οἱ ζων-

τανοί θ' ἀλλάξουμε τὸ παλιό μέ ἓνα νέο σῶμα. Πρέπει αὐτό πού εἶναι φθαρτό νὰ μεταμορφωθεῖ σέ ἀφθαρτο, κι αὐτό πού εἶναι θνητό νὰ γίνῃ ἀθάνατο» (Α' Κορ. 15: 52-53). Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο, τὸ πανάγιο σῶμα τῆς Θεοτόκου, πνευματικά ἀλλαγμένο καὶ ἀθάνατο, μετατέθηκε ἀπὸ τὴ χωματένια ἀγκαλιά τῆς γῆς, στὴν ἄκτιστη καὶ ζωοδόχο ἀγκάλῃ τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι, ἡ γιορτὴ τοῦ Δεκαπενταύγουστου ἔχει πολλὰ ἀπὸ τὸ χαρακτῆρα τοῦ Πάσχα: Πέρασμα ἀπὸ τὴ φθορὰ στὴν ἀφθαρσία, ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό, ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ τὴν αἰώνια! Ἐχει ἐπίσης ἄρκετά κι ἀπ' τὴ γιορτὴ τῆς Ἀναλήψεως, γιατί, ὅπως λέει ὁ Ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος, «Μὲ τὴν Ἀνάληψη καὶ τὴ Μετάστασι μῆκαν στὸν Παράδεισο σωματικά ὁ καινούργιος Ἀδάμ καὶ ἡ καινούργια Εὐα, ὁ Ἰησοῦς Χριστός καὶ ἡ Παρθένος Μαρία»!

Μέ αὐτὰ τὰ δεδομένα, ἡ 15ῃ Αὐγούστου εἶναι ἡμέρα χαρᾶς καὶ ἀγαλλίασης. «Θυμῆρης, οὐ πενθήρης ἡ παροῦσα πανήγυρις», ὅπως λέει ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας, Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης. Εὐφρόσυνη εἶναι τούτῃ ἡ γιορτὴ καὶ ὄχι πένθιμη! Καθὼς κι ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὑπογραμμίζει: «Ὁ θάνατος τῆς Παναγίας εἶναι ζωηφόρος, μέ τὸ νὰ μεταφέρει σέ

οὐράνια κι ἀθάνατη ζωή καί ἡ ἐπέτειός του εἶναι γιορτή χαρμόσυνη καί πανηγύρι γιά ὅλο τόν κόσμο».

Ἔτσι, ἔχει πολύ δίκιο ὁ χριστώνυμος λαός τῆς Ἑλλάδας νά ὀνομάζει τό Δεκαπενταύγουστο «Πάσχα τοῦ καλοκαιριοῦ» καί νά πανηγυρίζει χαρούμενα σέ πόλεις καί σέ χωριά, ὅπου ἡ εὐσέβειά του ἔστησε «στής Παναγιάς τῇ Χάρη, προσκυνητάρια κι ἐκκλησιές καί λαῦρες κι ἐξωκλήσια», ὅπως θάλεγε ὁ ποιητής.

Καί δέν εἶναι μόνο στή Μεγαλόχαρη τῆς Τήνου τό κέντρο τοῦ ἑορτασμοῦ, ὅπου τά θαύματα διαδέχονται ἀλυσιδωτά τό ἓνα τό ἄλλο, ἔτσι γιά νά δείχνεται τρανότερα ἡ ἀγάπη τῆς Παρθένου γιά τόν ἄνθρωπο καί νά βουβαίνονται τά στόματα τῶν ἁπιστων καί ὀρθολογιστῶν· μά καί στήν Παναγιά τῇ Σουμελά στή Βέροια, στήν Ἀγιάσο τῆς Λέσβου, στήν Ἑκατονταφυλιανή τῆς Πάρου, στή Ἁγιονόρος καί μάλιστα στό μεγαλόπρεπο Μοναστήρι τῶν Ἰβήρων μέ τήν Πορταϊτίσσα, στή Σκριπού τοῦ Ὁρχομενοῦ, στή Μαλεβή καί στήν Ἑλωνα τοῦ Μωριά, στό Ὅρος τῶν Ἀμώμων στήν Πεντέλη, στή Μολυβδοσκέπαστη τῆς Ἡπείρου, καί ὅπου ἀλλοῦ... Χώρα Θεομητοροσκέπαστη καί Παρθενοευλογημένη εἶναι ἡ Ἑλλάδα!...

[...]Νιώθουμε στή γιορτή τῆς Ἀειπαρθένης πιό γλυκό τό χάδι ἀπό τό χρυσοφτέρουγο χέρι Της στίς ψυχές μας! Πιό ζεστή τήν ἀνάσα τῆς στοργῆς Της! Πιό τρυφερό τό μητρικό φιλί Της! Πιό παραμυθητική τήν παρουσία Της! Οἱ πικρές ὥρες μας παρηγοροῦνται! Ἡ μοναξιά μας ξεπερνιέται! Γλυκαίνονται τά χεῖλη μας!

Ὁ δρόμος μας φωτίζεται! Γεμίζει νόημα ἡ ζωή μας!... Ἀκοῦμε τό ὀλόγλυκο τροπάρι τῆς: «Ἐν τῇ Γεννήσει τήν παρθενίαν ἐφύλαξας, ἐν τῇ Κοιμήσει τόν κόσμον οὐ κατέλιπες, Θεοτόκε...» καί τά μάτια μας ὑγραίνονται! Προσκυνοῦμε τό ἅγιο εἰκόνισμά Της καί ριγοῦμε!

Τῆς ἀνάβουμε κερί καί λειώνουν οἱ πάγοι τῆς καρδιάς μας! Τῆς ψιθυρίζουμε λόγια προσευχῆς καί νιώθουμε στά βάθη τῆς ὑπαρξῆς μας πώς νάι, ἐτούτη ἡ σταυροχεριασμένη ἀπάνω στό ζωαρχικό της νεκροκρέβατο, ἡ Ἀρχοντοδέσποινα πού γλυκοσωπαίνει, ἡ Μάνα τοῦ Θεοῦ ἡ Μεγαλόχαρη, ἀκούει τή φωνή τῆς δεήσεώς μας μ' εὐμένεια, καί κινοῦνται τά σπλάχνα Της σέ ἔλεος, σέ σκέπη, σέ βοήθεια, σέ μεσιτεία ὀλόθερμη πρός τόν φιάνθρωπο Θεό! Πιά μᾶς τοὺς τσακισμένους ἀπ' τήν ἁμαρτία! Τοὺς ἀνάξιους!

Τοὺς ἀνεμοδαρμένους καί караβοτσακισμένους μέσα στή θύελλα τοῦ δίψυχου καί διπλοπρόσωπου κόσμου! Γιά μᾶς τοὺς ξένους! Τοὺς ἀνέλpidους! Τοὺς διψασμένους γιά κατανόηση κι ἀγάπη ἀληθινή!...

Πρόφτασε, Μάνα ἀκοίμητη, στῆς Κοίμησῆς σου τῇ γιορτῇ, κι ἐπάκουσε Γοργοεπήκοε, παρηγόρησε Παρηγορητίσσα, ἐλέησε Ἑλεοῦσα, γιάτρεψε Γιάτρισσα, λύσε τοὺς πόνους Πονολύτρα, λευτέρωσέ μας ἀπ' τά πάθη μας Ἐλευθερώτρια, φανέρωσε τή δόξα Σου Φανερωμένη, σέ δρόμο ὁδήγησε μας σωτηρίας, ὦ Ὁδηγήτρια!...

Μητροπ. Προικοννήσου Ἰωσήφ,
ἀπό τό βιβλίο: «Οσμή ζωῆς»

Αναμνήσεις παιδικές, καλοκαιρινές. Χρόνια ανέμελα καὶ νοσταλγικά ἄθῳα. Ἀμέριμινα ἀπὸ τὰ βιωτικά! Χαρούμενα ἀληθινά! Μυρωδιές, ἤχοι καὶ γεύσεις πού ἀκόμα καὶ σήμερα σάν κλείσεις τὰ μάτια σου, σέ μεταφέρουν σ' αὐτό τό ὑπέροχο καὶ ἀνόθευτο χθές!

Κάθε γενιά ἔχει τὰ δικά της ξεχωριστά θυμητάρια... Ὅσο πιό παλιά, τόσο πιό ἀπλά μέ μιά ἀξέχαστη καὶ ἀπερίγραπτη συνάμα ἀγνότητα. Ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ γίνηκαν σήμερα γονιοί. Κρατήθηκαν κάποιες μυρωδιές ἀναλλοίωτες.

Τό μαρτυρᾷ ἀκόμα, ἓνα ἀπαλό χάδι σέ φουντωμένο βασιλικό καὶ σέ λεβάντα πού φύτεψε ὁ Θεός ἐκεῖ στήν ἄκρη τοῦ χωμάτινου ἀκόμα δρόμου, στήν βόλτα τῶν παιδικῶν τους ὀνείρων! Καί οἱ ἤχοι τῆς πλανεύτρας θάλασσας καὶ τοῦ ἀνύσταχτου μελωδοῦ γρύλου σάν σκοτάδι σκεπάσει, κρατιοῦνται ἀπαράλλαχτοι σάν τήν πρώτη φορά πού τούς σφάλισαν τὰ βλέφαρα γλυκά, σάν ἡ κούραση τῆς λιόχαρης μέρας τούς ἔγειρε στό βαλμένο χάμω στρῶμα μέ τό παρὰθύρι ὀρθάνοιχτο στόν οὐρανό καὶ στήν δροσοσταλιά τῆς καλοκαιρινῆς νυχτιάς.

Καί οἱ γεύσεις; Κάπως δυσεύρετες οἱ γεύσεις τοῦ χθές! Μά ὅλοι τίς ἀνα-

ζητοῦν! Καλοκαίρι μέ γεύσεις ἀπὸ τὰ φροῦτα του καὶ τὰ ζαρζαβάτια του καὶ τὰ παγωτά ἀπ' τοὺς πλανόδιους πωλητές τους.

- Εἶναι ἀπὸ ἀγνό γάλα! Τά πήραμε ἀπὸ ἓνα γαλακτοκομεῖο πού φτιάχνει καὶ παγωτό τώρα τό καλοκαίρι! Δοκιμάστε! Τά φέραμε νά σᾶς κεράσουμε! Μέ πολύ ἀγάπη! Δέν τὰ βρῖσκες εὐκόλα αὐτά στό ἐμπόριο! Νά φᾶνε καὶ τὰ παιδιὰ!

Θυμίζει τὰ παλιά τὰ παγωτά, θυμᾶσαι;

- Μὴν προσφέρεις στόν μικρό! Δέν τρώει, νηστεύει!

- Ἄντε βρέ, μικρό παιδί! Τί θά γίνει μέ τόση ζέση ἂν δροσιστεῖ καὶ φάει ἓνα παγωτό; Θά χαλάσει ὁ κόσμος;

- Ἐλα, ἀδελφέ μου, εἶπε ἡ πολύτεκνη μέ 6 παιδιὰ μάνα, ἔλα νά σοῦ δείξω κάτι!

Τόν ὀδήγησε στήν κουζίνα της. Στάθηκε ἀκριβῶς μπροστά στήν πόρτα τοῦ ψυγείου.

Ἐκεῖ δέν εἶδε οὔτε μαγνητάκια, οὔτε κολλημένα σημειώματα καὶ φωτογραφίες ὅπως συνηθίζουν οἱ πολλοί, παρὰ μόνο 3 εἰκονίτσες!

Μιά τοῦ Ἑσταυρωμένου Ἰησοῦ, μιά τῆς Ἱεροσολυμίτισσας Παναγίας καὶ μιά ἑνός Ἀγίου πού μέχρι ἐκείνη τήν

ήμέρα μόνο ακουστά αυτός τόν είχε! Εικονίζοταν κρατώντας έναν πάπυρο με σημειωμένο πάνω του:

Οὐ μὴ ἀπαρνήσομαι Κύριον τόν Θεόν μου, οὐδ' ἀθετήσω τάς ἐντολάς Αὐτοῦ! Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Μονεμβασιώτης!

- Μαρτύρησε 15 μόλις χρονῶν! Ὅσο εἶναι ὁ μέγας ὁ γιός μου! μίλησε ἡ πολύτεκνη μάνα. Ξέρεις γιατί; Γιατί ἀρνήθηκε νά φάει κρέας καί νά ἀρτυθεῖ μέσα στήν Νηστεία τῆς Παναγίας τόν Δεκαπενταύγουστο! Καί μάλιστα ἦταν ἡ μάνα του πού τόν ἐκλιπαροῦσε θρηνώντας τά νιάτα του νά φάει γιά νά σωθεῖ! Μά ἐκεῖνος δέν ὑποχώρησε ὡς τό τέλος! Κράτησε τήν πίστη του καί τίμησε τήν μνήμη τοῦ σφαγιασθέντος ἱερέα πατέρα του!

Πῆγε ἀμέσως ὁ νοῦς στό εὐλογημένο συναξάρι! Στήν πρώτη μέρα τῆς μεγάλης νηστείας στό Πάσχα τοῦ καλοκαιριοῦ! Μήν Αὐγουστος, ἔχων ἡμέρας λα'. Ἡ ἡμέρα ἔχει ὥρας γ', καί ἡ νύξ ὥρας ια'. Τήν πρώτη τοῦ μηνός Αὐγούστου! Ἡ θυσία τῶν 7 ἀδελφῶν Μακκαβαίων, πού προσπάθησαν νά τούς ὑποχρεώσουν νά φᾶνε χοίρειον κρέας, τῆς Μητέρας τους Σολομονῆς πού τούς ἐνθάρρυνε στό μαρτύριο καί τοῦ στερεοῦ διδασκάλου τους Ἐλεαζάρου.

Μαζί τους καί ἡ Ἁγία Ἐλέσα, παρθενομάρτυρας 14 χρονῶν ["N": σκοτώθηκε ἀπό τόν πατέρα της!], πού στά Κήθυρα γιορτάζουν σάν συμπροστάτιδα μέ τήν Μυρτιδιώτισσα. Στό Μοναστηράκι της ἀνέβαιναν ἀπό τά παλιά τά χρόνια οἱ εὐλογημένοι δεκαπεντιστάδες τῆς Παναγίας, νά νηστεύουν καί νά ξεροφάγουν καί νά καρτερέψουν μέ προσευχές καί γαλήνη τήν μεγάλη γιορ-

τή τῆς Κυρᾶς. Καί ἡ μικρή Ἐλέσα - Ἐλέσα, ἐνισχύει ἔστω κι αὐτούς τούς λίγους πού ἀκόμα κρατοῦν τό ἔθιμο στοῦ Αὐγούστου τά πρῶτα σήμαντρα.

Μακάρι νά ἀποκτήσουν τέτοιες ἅγιες συνήθειες τά σημερινά παιδιά! Νά γίνουν καί αὐτά τῆς Παναγίας δεκαπεντιστάδες!

Νά μάθουν καί νά ἀπολαύσουν ἀληθινά τήν μεγάλη ἀξία τῆς νηστείας.

Νά τά διδάξουμε μέ διάκριση καί μέ ἀγάπη καί μέ βίωμα! Μέ τό παράδειγμά μας καί μέ ὅ,τι ὁ Θεός οἰκονομήσει γιά τήν κατήχησή τους. Ὅπως ἡ πολύτεκνη μάνα πού στερέωσε πάνω στήν πόρτα τοῦ ψυγείου της, ἕναν ἀνυποχώρητο Ἅγιο! Καί αὐτός, Ἅγιος Δεκαπεντιστής! Δέν τόν ἔβαλε ἐκεῖ αὐστηρά γιά νά ἐλέγχει ἢ ἀδιάλλακτα νά ἀπαγορεύει, μά γιά νά φωνάζει σέ ὅλους μας μέ τίς νωπές του πληγές ἀπ' τοῦ ἀγαρηνοῦ ἀφέντη του τό σπαθί, αὐτό πού ὁ Μέγας Βασίλειος αἰῶνες πρὶν θεοδίδακτα διέτύπωσε, πῶς ἡ νηστεία νομοθετήθηκε μέσα στόν Παράδεισο!

Θά νοστιμέψουν τότε ὅλα! Καί τά πιό ταπεινά θά γίνουν εὐγευστα! Τό λίγο ψωμί, τῆς γῆς ἕνα γέννημα καί δυό γουλιές νερό θά χορταίνουν σῶμα καί ψυχή! Μπροστά τά Ἅγια παιδιά, ὁ Ἄβιβος, ὁ Ἀντωνίνος, ὁ Γουρίας, ὁ Ἐλεαζάρος, ὁ Εὐσέβωνας, ὁ Ἀχέιμ, ὁ Μάρκελλος, ἡ Ἐλέσα καί ὁ Ἀη Γιάννης ἐκ Μονεμβασίας, τῆς Παναγίας οἱ δεκαπεντιστάδες καί ξοπίσω ὅλοι ἐμεῖς πού μέ κλειστά τά μάτια λαχταράμε τήν ἀλήθεια τοῦ χθές καί τά παιδιά μας πού ἀξεδιψαστα ὅλο γυρεύουν τή γνώση καί τό βίωμα τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως...

Ὁ γέρο Χαραλάμπης ἔζησε τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του μέτὴν νοσταλγία τῆς χαμένης του πατρίδας.

Σκεφτόταν συνέχεια τὸ ὁμορφο χωριό του κοντὰ στὴν Προῦσα καὶ τὰ μάτια του βούρκωναν. Μ'αὐτόν τὸν καημὸ ἔφυγε γιὰ τὴν ζωή. Συχνὰ ἔπαιρνε στὴν ἀγκαλιά του τὸν ἐγγονό του τὸν Μπάμπη, καὶ τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸ χωριό του. Τοῦ περιέγραφε πῶς ἦταν ἡ ἐκκλησία, τὸ σχολεῖο πού ἔμαθε τὰ πρῶτα του γράμματα, τὴν πλατεία πού ἔπαιζε. Μὲ μεγάλη λεπτομέρεια τοῦ περιέγραφε τὸ σπίτι πού γεννήθηκε, παντρεύθηκε, ἀπέκτησε τὰ παιδιά του. Ὁ Μπάμπης μεγάλωσε καὶ σπούδασε στὴν Ἀθήνα. Πάντα ὅμως θυμόταν τὸν παππού του... Καὶ ὅταν κάποια μέρα πληροφορήθηκε πῶς ἕνα ταξιδιωτικὸ πρακτορεῖο εἶχε ὀργανώσει ἐκδρομὴ στὰ μέρη τῆς Προῦσας, θεώρησε χρέος του νὰ ἐπισκεφθεῖ αὐτόν τὸν τόπο, στὴ μνήμη τοῦ παππού του.

Δυνατὴ συγκίνηση κατέλαβε τὸν Μπάμπη, ὅταν βρέθηκε στὸ χωριό τοῦ παππού του. Εἶδε πρῶτα τὴν ἐκκλησία, μόνο πού τώρα ἦταν τζαμί. Πλησίασε στὸ καφεενεδάκι τοῦ παππού του... ἦταν κλειστό. Καὶ ἡ πλατεία ἐντελῶς παραμελημένη. Κι ἔφτασε μπροστὰ στὸ σπίτι...

Μὲ τρεμάμενο χέρι ἔσπρωξε τὴν αὐλόπορτα. Στὰ σκαλοπάτια καθόταν ἕνα γεροντάκι. Σηκώθηκε μόλις τὸν εἶδε. “Ἐλα παιδί μου, τί θέλεις,” τὸν ρώτησε στὰ τούρκικα...

Μὲ τίς λίγες τούρκικες λέξεις πού εἶχε μάθει ὁ Μπάμπης ἀπὸ τὸν παππού του, προσπάθησε νὰ τοῦ δώσει νὰ καταλάβει πῶς εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ γνωρίσει τὸ χωριό τοῦ παππού του. Σάν τ' ἄκουσε ὁ γέρος τινάχτηκε πάνω. Ἀπλωσε τὰ χέρια καὶ τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του... “Καλῶς ὄρισες” τοῦ εἶπε ἑλληνικά. “Τὸ ἔξερα πῶς θὰ ῥθεῖς καὶ σέ περίμενα”. Ὁ Μπάμπης τὸν κοίταξε σαστισμένος. Τὸν ἔπιασε ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ

χέρι και τόν οδήγησε σ' ένα μικρό δωμάτιο στο έσωτερικό του σπιτιού.

Τόν έβαλε νά καθίσει στην μοναδική καρέκλα. Σκούπισε ένα δάκρυ πού κύλησε στο πρόσωπό του και συνέχισε. Γεννήθηκα σ' ένα όμορφο χωριουδάκι της Μακεδονίας. Οί γονείς μου ήταν Μωαμεθανοί και στο έπάγγελμα αγρότες.

Έγώ ήμουν τό μικρότερο παιδί της οικογένειας. Όταν οί άλλοι λείπανε όλη μέρα στά κτήματα έγώ έμενα στο σπίτι του φίλου μου του Νικολάκη. Πολλές φορές κοιμόμουνα κιόλας. Οί γονείς του μ' αγαπούσαν και δέν μέ ξεχώριζαν από τά παιδιά τους. Ήταν καλοί άνθρωποι και πιστοί χριστιανοί. Έκκλησιάζονταν συχνά τό βράδυ όλη ή οικογένεια, γονάτιζαν και προσεύχονταν μπροστά στην εικόνα της Παναγίας όπου έκαιγε συνέχεια τό καντήλι, και δίπλα τό θυμιατήρι, πού σκορπούσε σ' όλο τό σπίτι εύωδια.

Όλα αυτά έμένα μ' έκαναν νά νιώθω δέος. Πολλές φορές γονάτιζα και έγώ μαζί τους και μιλούσα μέ την Παναγία σάν νά μιλούσα μέ την μάνα μου. Η ψυχή μου τότε γέμιζε γαλήνη.

Κάποια μέρα ή οικογένεια του Νικολάκη πήγαινε σ' ένα ξωκλήσι πού πανηγύριζε. Μέ πήραν κι έμένα μαζί τους. Παρακολούθησα τή Θεία λειτουργία κι όταν είδα τούς πιστούς νά προχωρούν προς την Ώραία Πύλη για νά μεταλάβουν ακολούθησα και έγώ.

Ο πατέρας του φίλου μου μέ συγκράτησε. “Όχι, έσύ παιδί μου” μου είπε χαμηλόφωνα.

“Δέν μπορείς νά μεταλάβεις γιατί είσαι άβάφτιστος”. Τόν κοίταξα μέ παράπονο...

“Τότε νά βαπτιστώ”, του απάντησα.

Λίγο άργότερα ό κύρ Δημήτρης μου έξήγησε πώς ανήκουμε σέ διαφορετικές θρησκείες και οί γονείς μου δέν θά μου επέτρεπαν νά βαπτιστώ. Θά μπορούσα όμως νά τό κάνω όταν γινόμεμουνα ένήλικος κι εξακολουθοΰσα νά έχω τόν ίδιο πόθο.

Κι έγώ περίμενα την πολυπόθητη εκείνη μέρα και συνέχιζα νά προσεύχομαι στην Παναγία. Δυστυχώς όμως δέν πρόλαβα νά πραγματοποιήσω τή μεγάλη μου έπιθυμία. Πρίν ακόμα ένηλικιωθώ έγινε ή ανταλλαγή τών πληθυσμών. Μέ πήραν οί γονείς μου και μέ φέρανε σέ τουτο έδω τό χωριό.

Ήταν νύχτα και δέν μπόρεσα νά αποχαιρετήσω τόν φίλο μου και την αγαπημένη μου εκείνη οικογένεια. Αυτό μου στοίχισε πολύ. Μιά δυό φορές θέλησα νά φύγω από τό σπίτι. Οί γονείς μου αναγκάστηκαν νά μέ κλειδώσουν σέ τουτο έδω τό δωμάτιο, και συνέχισα νά μένω όλα αυτά τά χρόνια.

Ένα βράδυ πάνω στην άπελπισία μου γονάτισα, όπως έκανε ή οικογένεια του Νικολάκη και μέ δάκρυα στά μάτια παρακάλεσα την Παναγία νά μέ βοηθήσει νά γυρίσω πίσω. Καί ξαφνικά νιώθω μία υπέροχη εύωδιά νά πλημμυρίζει τό δωμάτιο. Τό θεώρησα σάν απάντηση της Παναγίας στην προσευχή μου. Την ίδια εύωδια την

νιώθω ακόμα μέχρι σήμερα, όταν τό βράδυ προσεύχομαι.

Αργότερα άρχισα νά άκούω κάποια έλαφρά χτυπήματα κάτω από τό κρεβάτι πού κοιμόμουν. Έναν όλόκληρο χρόνο δέν μπορούσα νά καταλάβω τί συνέβαινε, ούτε όμως τολμούσα νά τό πώ σέ κάποιον. Βρήκα τήν εύκαιρία κάποια μέρα πού όλη ή οίκογένειά μου είχε πάει σ' ένα γάμο στό διπλανό χωριό κι έψαξα μέ πολύ προσοχή στό σημείο εκείνο. Πρόσεξα πώς κάποια σανίδια δέν έφάρμοζαν έντελώς. Τά άνασήκωσα μ' ένα αιχμηρό άντικείμενο. Είδα από κάτω ένα μεταλλικό κουτί. “Σίγουρα θά είναι κάποιος κρυμμένος θησαυρός” σκέφτηκα.

Ρίγος μέ κατέλαβε όταν τό άνοιξα. Μέσα ύπηρχε μιá όλόχρυση εικόνα τής Παναγίας, ένα καντήλι καί ένα θυμιατήρι πού εύωδιάζαν.

“Σκέφτηκα πώς οί άνθρωποι πού φύγανε από αυτό τό σπίτι έκρυσαν τόν πολύτιμο θησαυρό τους γιά νά μήν πέσει σέ βέβηλα χέρια”. Τό ίδιο σκέφτηκα νά κάνω και 'γώ. Νά φυλάξω τήν εικόνα μέχρι νά βρεθεί κάποιος από τήν οίκογένεια πού θά μπορούσα νά τήν παραδώσω. Κι αυτό ήταν τό αίτημά μου όταν προσευχόμουν κάθε βράδυ στην Παναγία. Πέρασαν χρόνια από τότε. Οί γονείς μου φύγανε από τή ζωή. Τ' άδέρφια μου παντρεύτηκαν κι έκαναν δικό τους σπιτικό. Εγώ έμεινα έδω μόνος. Φύλαγα τήν εικόνα τής Παναγίας. Δέν θέλησα νά παντρευτώ, ούτε νά μπει

γυναίκα στό σπίτι μου. Οί συγγενείς καί συγχωριανοί μου μέ θεωρούσαν άλλοπαρμένο καί δέν μέ πλησίαζαν. Αυτό μέ βόλεψε, γιατί δέν μέ ένοχλούσαν. Είχα πάντα τήν Παναγία πού μέ προστάτευε.

Τελευταία οί δυνάμεις μου άρχισαν νά μέ εγκαταλείπουν. “Μήν αφήσεις Παναγία μου νά πεθάνω πρίν παραδώσω σέ χέρια σίγουρα τήν εικόνα σου”. Προσευχόμουν συνεχεία. Καί ψές τό βράδυ πήρα τήν άπάντησή της. “Η εύωδία σταμάτησε. Μιά δροσέρη αύρα άπλώθηκε στην ψυχή μου. Έβγαλα τήν εικόνα από τό κουτί καί μου φάνηκε πώς ή Παναγία μου χαμογέλασε. “Κάποιον θά στείλει σήμερα νά τήν πάρει”, σκέφτηκα καί κάθισα από τό πρωί στό σκαλοπάτια νά περιμένω. Τώρα πιά μπορώ νά κλείσω τά μάτια μου ήσυχος.

Συγκινημένος ό Μπάμπης πήρε τό ιερό κειμήλιο από τά χέρια του γέροντα. Έσκυψε μετά καί φίλησε τό χέρι του κι ένιωσε σάν νά φιλούσε τό χέρι του παππού του. Τόν εύχαρίστησε μέ όλη του τήν καρδιά. Αποχαιρετίστηκαν δακρυσμένοι. Πρίν φύγει ό Μπάμπης, ό γέροντας του έδωσε ένα σακουλάκι.

“Πάρτο παιδί μου”, του είπε.

“Έχει χώμα από τόν κήπο του παππού σου. Βάλτο στόν τάφο του νά άναπαυθεί ή ψυχή του!

Α. Σ.

Ὁ σταυρός Του καί ὁ σταυρός μου

Τό εὐαγγέλιο μιᾷ γιά δύο σταυρούς· τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ καί τό σταυρό τό δικό μας. Ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἐκεῖνος πού καταδέχθηκε ὁ Κύριος νά τόν σηκώσει στόν ὦμο του καί ὕστερα νά σταυρώσει πάνω σ' αὐτόν τή σάρκα του καί νά παραδώσει τό πνεῦμα του, νά δοκιμάσει μέ αὐτόν τό θάνατο. Εἶναι ἐκεῖνος πού μπήχτηκε στό Γολγοθᾶ καί ἔμπηξε καρφί μεγάλο μέσ στην καρδιά τοῦ ἄδη, διέρηξε τήν κοιλιά του καί τόν ἀνάγκασε νά ξεράσει τούς νεκρούς του. Ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ εἶναι τό ξύλο μέ τό ὁποῖο συνέτριψε ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς τό κεφάλι τοῦ διαβόλου καί τό ὁποῖο χαρίζει στους πιστούς τή λύτρωση. Ποιός εἶναι ὁμως ὁ δικός μας σταυρός;

Ἀπό τότε πού ὁ Χριστός ἔπαθε καί ὑπέφερε ὅσο κανένας ἄλλος

ἄδικα καί βαθιά, σταυρό οἱ ἄνθρωποι λέμε τά παθήματα καί τίς θλίψεις μας. Σταυρός εἶναι ἡ ἀρρώστια, ἡ φτώχεια, ἡ ἀδικία· σταυρός εἶναι ἡ ξενιτεία, ὁ καημός, ἡ ταλαιπωρία· σταυρός εἶναι ἡ ἐγκατάλειψη, ἡ δυστυχία, ὁ χαροκαμός. Κι εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὅλα τοῦτα σταυρώνουν τόν ἄνθρωπο, τόν κάνουν μιμητή τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ, ιδίως ὅταν τά ὑφίσταται ἄδικα, καί πρό πάντων ὅταν τά ὑπομένει μέ τή συνείδηση ὅτι ὑπάρχει Θεός πού δέν θά τόν ἀφήσει νά χαθεῖ. Μ' αὐτές τίς προϋποθέσεις τά παθήματα ἀποκοῦν πράγματι ἕνα θεϊκό νόημα καί μία χάρη, παίρνουν ἀξία ἀπό τήν ἀξία τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ καί δίνουν σ' αὐτόν πού πάσχει δόξα καί ἐλπίδα· δόξα, διότι μοιάζει μέ τόν Κύριο, καί ἐλπίδα, διότι μπορεῖ νά περιμένει τήν παρηγοριά καί τήν

ἀναψυχή ἀπό τόν ἴδιο τόν Θεό. «Τοῦτο γάρ χάρις», κηρύττει ὁ ἀπόστολος Πέτρος, «εἰ διά συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως» (Α΄ Πέ 2,19).

Ἐν τούτοις, ὁ χριστιανός δέν ὑποφέρει μόνο ἀπό βάσανα καί πόνους· βασανίζεται καί ἀπό σκάνδαλα καί πειρασμούς, μαρτυρεῖ ἀπό τή φθορά τοῦ ἰδίου του τοῦ ἑαυτοῦ καί ἀπό τή διαφθορά τοῦ κόσμου. Ἀποφασίζοντας νά ζήσει σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ μπαίνει σέ ἕναν ἀγώνα πού τόν φέρνει ἀντιμέτωπο μέ τό δικό του θέλημα, μέ τίς ἐπιθυμίες καί τίς ὀρέξεις πού φωλιάζουν ὑπούλα μέσα στήν ψυχή του καί κινοῦν βίαια τό κορμί του. Ἀγωνίζεται καί παλεῦει νά ὑποτάξει τό ἐγώ του γιά νά ὑπακούσει στόν Θεό κι αὐτή ἤ πάλι πονᾷ περισσότερο ἀπό ἁρρώστια, σφίγγει δυνατότερα κι ἀπό δυστυχία, πικραίνει βαθύτερα κι ἀπό καημό. Ἀνακούφιση δέν ὑπάρχει, μετριασμός δέν γίνεται κι ὁ κόσμος γύρω δέν βοηθᾷ, ἀλλά πολεμᾷ σκληρότερα. Μέ θέλγητρα καί μέ φόβητρα ζητᾷ νά ἀπομακρύνει τόν πιστό ἀπό τήν Ἐκκλησία, μέ πονηριά ἀλλά καί μέ κυνικότητα προσπαθεῖ νά τόν φέρι σέ διάσταση μέ τόν Θεό. Συνεχῶς καί ἀδιαλείπτως ὁ χριστιανός ζῇ ἕνα μαρτύριο, διαγράφει ἕναν σταυρό, καθῶς ἀντιτίθεται στήν τυραννία τῶν παθῶν του καί ἀντιστέκεται στή δεσποτεία τοῦ κόσμου. «Οἱ δέ τοῦ Χριστοῦ τήν σάρκα

ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καί ταῖς ἐπιθυμίαις», λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Γα 5, 24).

Ὑπάρχουν μερικοί ἄνθρωποι, ἐκλεκτοί καί μακάριοι, οἱ ὁποῖοι μέ τή ζωή τους ἔδειξαν καθαρά τί σημαίνει σταυρός τοῦ χριστιανοῦ καί φανέρωσαν πρακτικά ποιᾷ γνωρίσματα συνιστοῦν αὐτόν τό σταυρό. Εἶναι οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, δίκαιοι καί προφῆτες, ἀπόστολοι καί μάρτυρες, πατέρες, ἀσκηταί καί διδασκαλοί, ὅλοι ὅσοι βάδισαν γιά τό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ δρόμους σκληρούς καί ἔφθασαν στό τέρμα μέ ἱλαρό τό πρόσωπο καί εὐφροσύνη στήν καρδιά. Μέ μύριους τρόπους καί μέ μύρια χρώματα ἡ πορεία τοῦ καθενός ἀπό αὐτούς ζωγραφίζει τό σχῆμα τοῦ σταυροῦ. Ἄλλοι ὑπέμειναν τόν ὀνειδισμό τοῦ κόσμου, τήν ἀπόρριψη καί τήν καταφρόνηση τῆς κοινωνίας. Ἄλλοι ὑπέστησαν τό διωγμό καί τό βασανισμό ἀπό ἄρχοντες καί δημίους. Ἄλλοι ἀνέλαβαν τόν κόπο καί τήν ταλαιπωρία τοῦ κηρύγματος, τό βάρος τῶν ψυχῶν. Ἄλλοι διάλεξαν τήν ἄσκηση τοῦ σώματος καί τοῦ πνεύματος, τήν ἀπάρνηση τῶν ἐγκοσμίων καί τίς στερήσεις τῆς ἐρήμου. Μέσα σ' αὐτή τήν ποικιλία τῶν σταυρικῶν σχημάτων δύο εἶναι τά κοινά γνωρίσματα· ἕνα τό «ἐκούσιον πάθος», ἄλλο τό «χάριν Χριστοῦ». Μέ τή θέλησή τους καί γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ὁ καθένας σήκωσε τό σταυρό του καί

μᾶς καλεῖ νά μιμηθοῦμε ὄχι τό σχῆμα του, ἀλλά τό φρόνημα καί τή νοοτροπία του.

Νά, λοιπόν, ποιός εἶναι ὁ δικός μας ὁ σταυρός γιά τόν ὁποῖο μιλά τό εὐαγγέλιο, ὁ σταυρός πού καθίσταται ὄντως μίμηση τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, σημάδι γνησιότητος τοῦ χριστιανοῦ. Δέν εἶναι μόνο τά χτυπήματα τῆς ζωῆς οὔτε ἀπλῶς οἱ θλίψεις· εἶναι αὐτά καί ἄλλα πολλά, τά ὁποῖα ὑπογράφονται μέ τό αἷμα τῆς καρδιάς μας καί σφραγίζονται μέ τό αἷμα τοῦ

Χριστοῦ. Ἡ ἀγάπη μας γι' αὐτόν καί ἡ ἀγάπη του γιά μᾶς δίνουν νόημα καί ἀξία στό κάθε πάθημά μας καί τό καθιστοῦν σταυρό ἅγιο. Ἔτσι σταυρός εἶναι μία πράξη ὑπέρτατης θυσίας, πού συγκλονίζει τούς αἰῶνες, ἀλλά καί μία πράξη καθημερινῆς ἀνοχῆς, πού περνᾷ ἀπαράτηρητη ἀπό τούς πολλούς. Σταυρός εἶναι νά ἀκρωτηριάξῃς ἀπό τούς ἀπίστους καί σταυρός εἶναι νά ἐξευτελίξῃς ἀπό τούς συναδέλφους - ἀρκεῖ νά γίνεται γιά τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ μέ δοξολογία. Σταυρός εἶναι ὅταν σέ ταλαιπωροῦν μέ ἄγρια βία,

σταυρός εἶναι κι ὅταν ἐσύ ταλαιπωρεῖς μέ ἄσκηση ἡμερη τόν ἑαυτό σου - ἀρκεῖ νά γίνεται γιά χάρη τοῦ Θεοῦ μέ εὐχαριστία. Τό μυστικό εἶναι ὅτι ὁ δικός μας σταυρός, γιά νά εἶναι γνήσιος, χρειάζεται νά ἔχει κοινή ρίζα μέ τό σταυρό τοῦ Χριστοῦ, νά

βλαστάνει ἀπό τόν τίμιο κορμό του, ἢ νά ἐμφυτεύεται μέσα σ' αὐτόν μέ τά ἱερά μυστήρια καί τή χάρη τοῦ Πνεύματος, ὥστε νά ἀνθοβολεῖ καί νά καρποφορεῖ τήν ἀγιωσύνη.

Ὁ Χριστός μᾶς ἀφήνει τό σταυρό του, γιά νά τόν κάνουμε

δικό μας σταυρό. Μή μᾶς τρομάζει τό ὕψος του, μή μᾶς φοβίζει τό πλάτος του. Τή μεγάλη θυσία τήν ἔχει ἐπιτελέσει ἤδη ὁ Κύριος. Ἐμεῖς φθάνει νά εἴμαστε μέλη στό σῶμα του, ζωντανά μέλη τῆς Ἐκκλησίας του, γιά νά πληρώσουμε τό χρέος τοῦ σταυροῦ μας· θά μᾶς ἀνεβάσῃ ὁ ἴδιος πάνω στό σταυρό, θά μᾶς κρατᾷ ἐκεῖ αὐτός μέσα στήν ἀγκαλιά του καί στό τέλος τῶν αἰώνων θά μᾶς δοξάσῃ μέ τή δική του δόξα.

Ὁ Χριστός μᾶς προσφέρει μία μόνιμη πνευματική ἀνοιξη

Ἔχεις ποτέ σου σκεφτεῖ πώς μοι-
άζουμε πολύ στά φθινοπωρινά
φύλλα; Ἐνα, ἀνάμεσα σέ χιλιάδες
ἄλλα. Μοιάζουμε ἀσήμαντοι...

Ἡ ζωὴ πού ζοῦμε μόνο φθείρεται.

“Ἐνα σωσίβιο ἢ ζωὴ πού ξεφου-
σκώνει ἀργά...” λέει σέ ἕνα τραγούδι.

Εἴμαστε περαστικοί ἀπὸ ἐδῶ. Δια-
βάτες.

Σάν τὰ φθινοπωρινὰ φύλλα στὸ
φύσημα τοῦ ἀνέμου.

Καὶ ὅμως! Γιά τὸν Θεό, ἀξιζοῦμε τὰ
πάντα.

Γι’ αὐτὸ καὶ ἔγινε Ἄνθρωπος, ὥστε
τὰ νεκρά φύλλα νὰ μποροῦν νὰ ἀνα-
στηθοῦν καὶ νὰ γίνουν μυρίπινα
ἄνθη.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐπειδὴ μᾶς ἀγαπάει
τόσο πολὺ...

Ναί, μοιάζουμε σάν τὰ φθινοπω-
ρινὰ φύλλα, ὅμως ἐάν τὸ θελήσουμε
μποροῦμε νὰ γίνουμε ἀνθισμένα κρί-
να.

Μέσα ἀπὸ τὴν φθορά μπορεῖ νὰ
γεννηθεῖ ζωὴ ἀρκεῖ νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ
πνευματικὸ φθινόπωρο τῆς καθημε-
ρινότητάς μας καὶ νὰ μποῦμε μέ τόλμη
μέσα στίς πνευματικές ἀνοιξιάτικες
καρποφορίες τῆς Ταπείνωσης καὶ τῆς
Ἀγάπης.

Ἡ ζωὴ μας μαζί μέ τὴν ἐν Χριστῷ
ἀγάπη εἶναι τὸ πῶς ταιριαστό ζευγάρι.

Εἶναι ἕνα ἀνθισμένο τριαντάφυλλο.

Ἡ ζωὴ εἶναι τὸ κλωνάρι καὶ τὸ
ἄνθος εἶναι ἡ ἀγάπη.

Ἡ ζωὴ μας χωρὶς τὴν ἐν Χριστῷ
ἀγάπη εἶναι ἕνα κλωνάρι χωρὶς ἄνθος,

ἕνα κλωνάρι γεμάτο ἀγκάθια, γε-
μάτο πόνο καὶ θλίψη, τὸ ὁποῖο περι-
μένει νὰ ριχθεῖ στὴν πυρά...

Ὁ Χριστὸς δίνει νόημα στὴν ζωὴ.
Διότι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Ζωή.

Οἱ ἐποχές τοῦ χρόνου περνοῦν καὶ
διαδέχονται ἡ μία τὴν ἄλλη...

Ὁ Χριστὸς, ὅμως, μᾶς προσφέρει
μία μόνιμη πνευματικὴ ἀνοιξη.

Μία ἀνοιξη τὴν ὁποία δέν τὴν ἀγγί-
ζουν τὰ χιόνια τῶν πειρασμῶν,

τὰ σύννεφα τῶν δοκιμασιῶν, οἱ
βροχές τῶν λογισμῶν...

ὅλα χάνονται μπροστὰ στὴν ἐλπίδα
καὶ στὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Ἀγάπης τοῦ
Θεοῦ.

Ὅλα γίνονται Ἀνάστασις κι ἄς εἶναι
φθινόπωρο...

ἀρχιμ. Παῦλος Παπαδόπουλος

Φθινοπωρινά φύλλα ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Ώκτώβριος! Έπεσαν τὰ φύλλα τοῦ μεγάλου πλατάνου στοῦ χωριοῦ τὴν πλατεία, στρώθηκαν πολύχρωμο χαλὶ στὸν χῶρο πού σκίαζαν ὅλο τὸ καλοκαίρι... Περπατώντας πάνω σ' αὐτά, νιώθω στὸ τριξίμό τους τὴν παρουσία τοῦ φθινοπώρου, πὺν προχωρεῖ κι αὐτό, ἀνάμεσα στοὺς ἀνθισμένους ἀη-δημήτρηδες, μὲ ἔντονη τὴ μυρωδιά τοῦ νωποῦ χῶματος ἀπὸ τίς πρῶτες στάλες πὺν ἔστειλε ὁ οὐρανός, δῶρο στὴ διψασμένη γῆ.

Τὸ φθινόπωρο, πὺν χάραξε ὡς ἐποχὴ τὴ μνήμη καὶ τὴν καρδιά τῆς φυλῆς μας, ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡρωικὴ χρονιά τοῦ 1940... Λίγο λίγο ξεθωριάζουν, εἶν' ἀλήθεια, στὰ δύσκολα χρόνια πὺν ζοῦμε σήμερα, οἱ θύμησες ἀπὸ αὐτὴ τὴ

μεγαλειώδη ἐποχὴ, τότε πὺν οἱ Ἕλληνες, ἐνῶ εἴχαμε τόσο λίγα, δώσαμε τόσο πολλά... Ἐλειπαν τότε, βλέπετε, ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ μας οἱ ἀνέσεις καὶ ἡ εὐμάρεια. Ἀπλοὶ οἱ ἄνθρωποι, χωρὶς ἐπιτηδεύσεις, χωρὶς ψεύτικους παρადείσους, πὺν κοντὰ στὸν Θεό, πὺν ἀληθινοί... Καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα πὺν ἡ Πατρίδα χρειάστηκε τὰ παιδιά της, ἐκεῖνα πῆραν ἀπὸ τὴν ψυχὴ τους καὶ τῆς ἔδωσαν, μαζί μὲ τὸ βροντερό «παρῶν» τους, ὅ,τι καλύτερο διέθεταν ἀπὸ τὸν ἐσωτερικό τους πλοῦτο: φιλοπατρία, γενναιότητα, θάρρος, ὀρμὴ, ἐνθουσιασμό, δύναμη, προσευχὴ, καρτερία!

Πέρασαν πολλοὶ Ὁκτώβρηδες ἀπὸ τότε, πολλές φορές ἔπεσαν τὰ φύλλα τοῦ πλατάνου, πολλές φορές ἀναφάνηκαν στὶς τόσες ἄνοιξες πὺν ἀκολούθησαν. Μὲ προβληματίσαν πολὺ αὐτὰ τὰ φύλλα! Μήπως πρέπει νὰ ξαναγυρίσουμε στὶς παλιές πηγές, ν' ἀντλήσουμε ἀπὸ τὰ καθάρια νερὰ τῆς παράδοσῆς μας; Μήπως στὴ δύσκολη διεθνὴ συγκυρία, πὺν τόσο δραματικὰ ἐπηρεάζει καὶ τὴ χώρα μας, πρέπει νὰ δοῦμε καὶ τὴ διάσταση τοῦ «οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνω

ζήσεται άνθρωπος»; Μήπως νά θυμηθοῦμε ὅτι κάποτε, καὶ ὅχι πολὺ παλιά, κάποιοι ἀψήφησαν ὁκτὼ ἑκατομμύρια λόγχεις καὶ πιάστηκαν ἀπ' τὸ μαντήλι τῆς Θεομάννας Παναγιᾶς κι ἀπὸ τὸ δίκιο τοῦ ἀγώνα τους, κι ἔζησε ἡ ἀνθρωπότητα ξανὰ τὸ θαῦμα τοῦ μικροῦ Δαυΐδ, πὺν νίκησε τὸν Γολιάθ;...

Μέσα ἀπὸ τὴ θύμηση τοῦ φθινοπωρινοῦ ἔπους, ἃς ἀντλήσουμε χρήσιμα διδάγματα, ἀπὸ τὸ πῶς καὶ γιατί φτάσαμε σ' αὐτὸ τότε, ἕως τοῦ ποῦ καὶ σὲ τί κατάσταση εἴμαστε σήμερα, ὥστε νά πάψουμε νά φυλλορροοῦμε ὡς ἔθνος, νά βγάλει καινούργια φύλλα καὶ κλωνιὰ τὸ δέντρο τῆς φυλῆς καί, πατώντας στὰ παλιά, πὺν σωριάστηκαν πιά στὴ γῆ (εἶν' ἀλήθεια, ἔφυγαν οἱ παλιὲς γενιές, πὺν τόσο μόχθησαν), νά ἀνασυνταχθοῦμε, φροντίζοντας τὰ νέα βλαστάρια νά 'ναι ἔτοιμα τὴν ἀνοιξη πὺν θά 'ρθει, χωρὶς νά ξεχνοῦν ὅτι ἐκεῖνο τὸ φθινόπωρο στάθηκε φῶς καὶ ὁδηγὸς στὰ μονοπάτια πρὸς τὶς κορφές τῆς Πίνδου, ἐκεῖνο τὸν Ὀκτώβρη τοῦ '40.

**Σταυρούλα Χατζηαντωνίου -
Διαλούπη**

«ΚΥΡΙΑΚΗ»

Τετραμηνιαῖο Ὁρθόδοξο
Χριστιανικὸ Περιοδικό.
Ὅργανο ὁμωνύμου
Ἱεραποστολικοῦ Συλλόγου.

Ἔτος ΣΤ', Ἀριθ. Φύλλου 28
Αὔγουστος 2021 – Νοέμβριος 2021

**Ἐκδότης: Ὁρθόδοξος
Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος**

«ΚΥΡΙΑΚΗ»

Β' πάροδος Εἰρήνης 2,
60100 Κατερίνη,
τηλ: 2351022183

E-mail: info@iskiriaki.com

Διαδίκτυο:

<http://www.iskiriaki.com>

Υπεύθυνος Σύνταξης:
Ἀβραὰμ Σαλασίδης

Σελιδοποίηση - Ἐκτύπωση:
Γραφικὲς Τέχνες «Μέλισσα»,
Ἀσπροβάλτα, τηλ. 23970 23313
melissa@melissaprint.com
graphics.melissa@gmail.com

Ἐτήσια συνδρομὴ: 5 Εὐρώ.
Ταχυδρ. Ἀποστολὴ
Ἑσωτερικοῦ: 11 Εὐρώ.

Ταχυδρ. Ἀποστολὴ
Ἐξωτερικοῦ: 13 Εὐρώ.

Ἄρ. Λογαρ. Τράπεζας Πειραιῶς:
6229-151566-056 EUR

IBAN:

GR9201712290006229151566056
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ

Τὴν Παναγία τὴν εἶχε σὰν μάνα του (ὁ Ἅγιος Παῖσιος). Τὴν ἐνίωθε δική του μητέρα καὶ ὄχι σπάνια, μὲ ἀπλότητα μικροῦ παιδιοῦ τῆς ζητοῦσε νὰ στηρίξει ἐπισκέπτες καὶ προσκυνητές. Δὲν εἶχε περάσει πολὺς καιρὸς ἀπὸ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ καὶ συνέβη στὸν Γέροντα Παῖσιο ἓνα ἀκόμη θαυμαστὸ καὶ θεῖο γεγονός, τὴν ὥρα πού στὸ μικρὸ ἐκκλησάκι τῆς καλύβης του διάβαζε ὁ διάκονος τὸ Τροπάριο «Μαρία, Μῆτερ Θεοῦ, τῆς εὐωδίας τὸ σεπτὸν σκήνωμα».

Ἦταν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ μαζί του ἦταν τότε ὁ διάκονος καὶ νῦν Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κ. Ἀθανάσιος, ἓνας σπουδαῖος κληρικὸς μὲ σημαντικὴ καὶ ἀξιεπαινη ποιμαντορικὴ καὶ φιланθρωπικὴ δράση. Ἐκαναν μαζί ἀγρυπνία καὶ τὸ πρῶι θὰ ἐρχόταν παπὰς γιὰ τὴ Θεία Λειτουργία ἀπὸ τὴ Μονὴ Σταυρονικήτα. Ὁ Γέροντας στεκόταν δίπλα στὸν διάκο καὶ ἔκανε συνεχῶς ἐδαφιαῖες μετάνοιες σὲ ὅλη τὴ διάρκειά τῆς Ἀκολουθίας τῆς Μεταλήψεως.

Ἦταν μία παρά, περασμένα μεσάνυχτα καὶ ὁ διάκος καθόταν στὸ

Ἡ Παναγία καὶ τὸ Καντήλι τῆς

μοναδικὸ στασίδι πού ὑπῆρχε, κρατώντας ἓνα κερὶ γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ διαβάξει τὴ Θεία Μετάληψη. Τότε μέσα στὸ ἐκκλησάκι ἀκούστηκε ἓνας ἀπαλὸς θόρυβος σὰν αὔρα θαλασσινὴ σὲ παραδεισένιο τοπίο. Τὴν ἴδια στιγμή τὸ σχεδὸν σκοτεινὸ ἐκκλησάκι πού φωτιζόταν μόνο ἀπὸ τὰ καντήλια καὶ τὰ κεριά, φωτίστηκε μὲ οὐράνιο φῶς πού ἔμοιαζε σὰν προβολέας μὲ λευκὸ φῶς. Ταυτόχρονα τὸ καντήλι τῆς Παναγίας ἄρχισε νὰ πηγαινοέρχεται σὰν ἐκκρεμές, ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα καντήλια παρέμεναν ἀκίνητα. Ἐκπληκτὸς ὁ διάκος παρατηροῦσε τὸ ὑπερφυσικὸ γεγονός. Τότε στράφηκε μὲ ἀπορία καὶ δέος μαζί στὸν π. Παῖσιο πού τοῦ

ἔκανε νόημα νὰ σωπάσει. Ἀμήχανος ἅπ' ὅσα συνέβαιναν στὸ ἐκκλησάκι, ὅπου ἐπικρατοῦσε οὐράνια γαλήνη, μετὰ ἀπὸ λίγο συνέχισε ἀπὸ μόνος του νὰ διαβά-
ζει τὴν Ἀκολουθία, ἐνῶ μιὰ ἀνα-
τριχίλα διαπερνοῦσε τὸ κορμί του.
Ὁ Γέροντας εἶχε τὰ χέρια του
σταυρωμένα στὸ στῆθος. Ἦταν
σκυφτὸς μὲ τὸ κεφάλι του νὰ
ἀκουμπάει στὸ δάπεδο.

Τὸ θεϊκὸ αὐτὸ γεγονὸς κράτησε
περίπου μίαν ὥρα. Εἶχε χαθεῖ ἡ
αἴσθησις τοῦ χρόνου, ὅταν στὸ ση-
μεῖο ποὺ ὁ διάκος ἔφτασε στὴν
εὐχή, «ἀπὸ ρυπαρῶν χειλέων...»
σιγὰ σιγὰ ἔσβησε τὸ δυνατὸ φῶς
καὶ σταμάτησε νὰ κουνιέται τὸ
καντήλι τῆς Παναγίας. Λίγο
ἄργότερα, ὅταν ἐπέστρεψαν οἱ δύο
τοὺς στὸν κύριο χώρο τῆς καλύ-
βης, ρώτησε ὁ διάκος τὸν π. Παῖ-
σιο:

- «Γέροντα, τί ἦταν αὐτὸ τὸ
πράγμα;»

- «Ποιὸ πράγμα;»

- «Τὸ καντήλι. Πῶς κουνιόταν
τὸ καντήλι τόση ὥρα;»

- «Τί εἶδες;»

- «Κουνιόταν τὸ καντήλι τῆς
Παναγίας δεξιὰ - ἀριστερά».

- «Μόνο αὐτὸ εἶδες;»

- «Καὶ φῶς ...ἄπλετο φῶς!

- «Ἄλλο;»

- «Δὲν εἶδα τίποτε ἄλλο».

- «Τίποτε δὲν ἦταν... Δὲν ξέρεις
ὅτι στὸ Ἅγιο Ὅρος ἡ Παναγία
περνάει κάθε βράδυ ἀπὸ τὰ Μο-
ναστήρια καὶ τὰ Κελιά καὶ βλέπει
τί κάνουν οἱ μοναχοί; Πέρασε καὶ
ἀπὸ ἐδῶ, εἶδε δυὸ παλαβοὺς ποὺ
διάβαζαν καὶ κούνησε τὸ καντήλι
νὰ τοὺς χαιρετήσῃ!...»

Ὁ Γέροντας βίωνε συχνὰ θαυ-
μαστὰ γεγονότα ποὺ ὅπως ἔλεγε,
τονώνουν τὴν πίστη, θερμαίνουν
τὴν ψυχὴ καὶ φουντώνουν τὴν
ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὰ θεῖα.
Βγαίνει ὁ Χριστιανὸς ἀπὸ τὰ πεζά,
τὰ φθαρτὰ καὶ βιώνει οὐράνιες
καταστάσεις. Εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ
Γέροντας δὲν ὑπολόγιζε καθόλου
τὸν ἑαυτό του. Τὸν εἶχε γιὰ πέ-
ταμα, λόγω τῆς ταπείνωσής του.
Ὅλη του ἡ μέριμνα ἦταν νὰ ἀνα-
παύσῃ, νὰ στηρίξῃ, νὰ διακονή-
σῃ, νὰ θεραπεύσῃ τοὺς ἄλλους.

Μιλτιάδης Βιτάλης

ἀπὸ τὸ βιβλίο:

«Μυστικοὶ Ἀσκητικοὶ Ἀγῶνες
τοῦ ἁγ. Παΐσιου»

Θέματα Ζωής

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρει μιὰ παροιμία, πού τήν ἔχει δανειστεῖ ἀπό τόν ποιητή Μένανδρο: «Φθείρουνσιν ἦθη χρηστά ὁμιλίας κακαί». Δηλαδή: Οἱ κακές συναναστροφές χαλᾶνε τόν καλό χαρακτήρα (Α΄ Κορ. 15:33).

Καί ὁ σοφός Σολομών λέει: «Τό παιδί, πού ἔχει παιδαγωγηθεῖ, θά εἶναι σοφό» (Παροιμ. 10:4α).

Ὁ λογικός ἄνθρωπος πρέπει νά εἶναι καί σοφός, ὅπως τόν δημούργησε ἐξαρχῆς ὁ Θεός.

Χωρίς τή σοφία ὁ ἄνθρωπος εἶναι πολύτιμο πετράδι χωμένο μέσα στή λάσπη, εἶναι καράβι δίχως τιμόνι καί δίχως πλήρωμα, πού προχωράει στό πέλαγος τῆς ζωῆς ἀκυβέρνητο, στά τυφλά. Γι' αὐτό κι ἕνας σοφός ἔλεγε: «Ὁ ἀγράμματος κοιτάζει, μά δέν βλέπει». Τοῦ φαίνεται πώς βλέπει, μά εἶναι τυφλός, γιατί δέν ἔχει γνώση, προπαντός τή γνώση τῶν ἀληθειῶν καί τῶν δογμάτων τῆς πίστεως - τί εἶναι ψυχή, τί οὐρανός, τί τρισυπόστατος Θεός, τί ἀνάσταση, τί βάπτισμα, τί ἄγγελοι, τί θεία λειτουργία, τί ἱερωσύνη κ.λ.π.

Ὁ προφήτης Δαβίδ λέει: «Ἀποκτῆστε τήν παιδεία (τοῦ Θεοῦ), γιά νά μήν ὀργιστεῖ ἐναντίον σας ὁ Κύριος» (Ψαλμ. 2:12). Δώστε στά παιδιά σας χριστιανική μόρφωση. Αὐτή εἶναι ἡ ὑποχρέωσή σας. Ἄν ἀδιαφορήσετε, θά κολαστεῖτε, ἔστω κι ἂν ἔχετε ἄλλες ἀρετές.

Νά τούς μάθετε τά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τή δικαιοσύνη, τή σωφροσύνη, τήν ἀνδρεία τῆς ψυχῆς. Νά τά βοηθήσετε νά γνωρίσουν τόν ἑαυτό τους, γιατί μέσ' ἀπό τήν αὐτογνωσία θά ὀδηγηθοῦν καί στή θεογνωσία. Ἄν δέν γνωρίσουν τό Θεό, τί θά τούς ὠφελήσουν ὅλα τ' ἄλλα; Δέν ἀκοῦτε τόν Κύριο, πού λέει στό ἱερό Εὐαγγέλιο, πώς, ἂν ὁ ἄνθρωπος κερδίσει ὁλόκληρο τόν κόσμο, χάσει ὅμως τήν ψυχή του, δέν ὠφελεῖται σέ τίποτα;

Καλλιεργῆστε, λοιπόν, πνευματικά τά παιδιά σας. Καλλιεργῆστε καί τόν ἑαυτό σας. Ἔτοι θά σωθεῖτε καί θά μπεῖτε στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν, μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ μας.

*Ἀποσπάσματα ἀπό τό βιβλίο
«Θέματα ζωῆς». Κείμενα τοῦ Ἁγίου
Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*

Μέσα από τὰ ἀποκαΐδια

Πόσο συχνὰ μοῦ ἔρχεται στὴ μνήμη ἡ μορφὴ καὶ τὰ λόγια της, κι ἂς ἔχουν περάσει τόσα χρόνια ἀπὸ τότε! Τότε, πὺ μᾶς μάζεψε γύρω της καὶ μᾶς μιλοῦσε. Μᾶς μιλοῦσε μὲ στοργή, μὲ ἀγάπη, μὲ τόση καλοσύνη! Κι εἴχαμε, θυμᾶμαι, τόση ἀνάγκη ἀπ' ὅλα ὅσα ἐκείνη μᾶς δίδαξε!

Ἐκείνη τὴ μέρα, λοιπόν, ἡ σεβαστὴ γερόντισσα, καθισμένη ὅπως πάντα σ' ἓνα σκαμνί, ἐκεῖ μέσα στὸ ταπεινό, ἀπέριττο κελλί της, μᾶς ἔκανε στὸν καθένα ξεχωριστὰ τὴν ἐρώτηση:

«Τί θὰ γίνεις, σὰν θὰ μεγαλώσεις;».

Ἦταν μιὰ ἐρώτηση πὺ μέχρι τότε τὴν εἶχα ἀκούσει πολλές φορές κι ἀπὸ πολλούς, στὸ σπίτι, στὸ σχολεῖο, στὶς συντροφιές. Μιὰ ἐρώτηση τόσο ἀπλῆ, μὰ πὺ ἐκείνη τὴ στιγμή ἔπαιρνε στ' αὐτιά καὶ στὴ σκέψη μου ἄλλη μορφὴ, γιατί πίστευα ὅτι

ἔπρεπε τώρα πιά, καὶ ἴσως καὶ γιὰ πρώτη φορά, νὰ δώσω μιὰ σοβαρὴ, μιὰ υπεύθυνη ἀπάντηση.

Πὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, ὅμως, δὲν ἤξερα τί νὰ ἀπαντήσω, ἀφοῦ ἄλλωστε τὸ θέμα δὲν μὲ εἶχε ἀπασχολήσει ποτὲ σοβαρά. Γι' αὐτὸ καί, ὅταν ἦλθε ἡ σειρά μου νὰ ἀπαντήσω, σιωποῦσα, κοιτάζοντας ἐκείνη στὰ μάτια, περιμένοντας ἴσως νὰ μὲ βοηθήσει νὰ βροῦμε μαζὶ τὴν ἀπάντηση.

«Καταλαβαίνω», μοῦ λέει. «Δὲν ἔχεις ἀκόμη σκεφθεῖ τί θὰ γίνεις. Ὅμως πρόσεξε, παιδί μου. Στὴ ζωὴ, ὅποιο δρόμο κι ἂν ἀκολουθήσεις, τῆς ἐπιστήμης ἢ τῆς τέχνης, νὰ θυμᾶσαι πάντα πὺς ὁ κόσμος μας σήμερα, πὺ πολὺ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἐργάτες. Ἄκουσες; Ἐργάτες!».

«Ἐργάτες;», ἔκανα μὲ ἀπορία. «Δηλαδή τί; νὰ γίνω ἐργάτης;», ρώτησα δειλά.

Κι εκείνη, σὰ νὰ μὴν ἄκουσε, σὰ νὰ μὴν κατάλαβε τὴν ἀπορία μου, συνέχισε:

«Ναί, παιδί μου· ὁ κόσμος μας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἐργάτες. Ἐργάτες τοῦ καλοῦ, ποὺ νὰ ἐργαστοῦν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἐργάτες γερούς, δυνατούς, ποὺ νὰ σκάψουν βαθιά, νὰ γκρεμίσουν ὅ,τι κακὸ καὶ σάπιο ἔχει μαζευτεῖ στὴν κοινωνία μας. Νὰ βγάλουν, νὰ ξεριζώσουν ἀγκάθια φαρμακερά, καὶ στὴ θέση τους νὰ φυτέψουν λουλούδια εὐωδιαστά, καὶ νὰ χτίσουν στὴ γῇ μας ἕναν καλὺτερο κόσμο».

Εἶπε καὶ ἄλλα πολλὰ σὲ ὅλους μας ἡ σοφὴ γερόντισσα ἐκείνη τὴ στιγμή, ποὺ ἂν τὰ κατάλαβα ἢ ὄχι δὲν ξέρω. Ἐνα μόνο ξέρω, ὅτι κάπου κάπου τὰ ἔφερνα στὴ μνήμη μου καὶ τὰ μελετοῦσα.

«Ἐργάτες»...

Ἔχουν περάσει χρόνια πολλὰ ἀπὸ τότε, καὶ τώρα, τώρα ποὺ ὁ κόσμος πνίγεται καὶ χάνεται καθημερινὰ μέσα στὴν τρομοκρατία, τὸ ἔγκλημα, τὴ βία, τὴν ἐκμετάλλευση, τώρα ποὺ τὰ ναρκωτικὰ θερίζουν κυριολεκτικὰ τὰ παιδιά μας, κι ἐνῶ ἕνα μεγάλο πλῆθος ἄλλων ἀνοικτῶν πληγῶν πάνω στὸ σῶμα τῆς κοινωνίας μας ἔχει ἀρχίσει νὰ κακοφορμίζει, ἀναρωτιέμαι:

Μήπως ἐκεῖνα τὰ «ἀγκάθια» τὰ φαρμακερά, γιὰ τὰ ὁποῖα μιλοῦσε ἡ καλὴ γερόντισσα, μεγάλωσαν τόσο πολὺ, ποὺ θέριεψαν, μὲ ἀποτελέσμα

νὰ πνίξουν ὅ,τι καλὸ καὶ ὠραῖο φυτρώνει γύρω μας;

Μήπως, ἀκόμη, τὰ χέρια ἐκεῖνα ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐργασθοῦν καὶ νὰ μοχθήσουν γιὰ τὸ «χτίσιμο τοῦ καλύτερου κόσμου» εἶναι τόσο λίγα, ποὺ δὲν ἐπαρκοῦν;

Δὲν ξέρω. Ἡ μάλλον ξέρω. Ὅλοι τὸ ξέρουμε. Τὸ βλέπουμε, τὸ διαισθανόμαστε, τὸ ζοῦμε.

Π' αὐτὸ ἕνα ἐρώτημα μόνο κάνω μέσα μου καὶ γύρω μου. Πόσο ἄραγε ἐμεῖς ἔχουμε σκύψει, ἐργαστεῖ καὶ κουραστεῖ γιὰ τὸ ξεριζῶμα αὐτῶν τῶν «ἀγκαθίων», ποὺ δημιούργησαν τὰ βαθιὰ κοινωνικὰ τραύματα;

Κι ἀκόμη, μαζὶ μὲ τοὺς ὁποίους ὑλικούς στόχους καὶ τὰ ὅποια ἐφόδια δώσαμε στὴ νέα γενιά, τὰ παιδιά μας, πόσο ἄραγε φροντίσαμε νὰ τοὺς δώσουμε, πάνω ἀπ' ὅλα, ἰδανικὰ γιὰ τὸ χτίσιμο ἐκείνου τοῦ καλύτερου κόσμου;

Ἐρωτήματα καυτά, ἐπίμονα, βασιανιστικά, ποὺ ὅμως ἡ ἀπάντησή τους, ἂν δοθεῖ μὲ εἰλικρίνεια, θὰ μᾶς φέρει ἀντιμέτωπους μὲ τὶς εὐθύνες μας. Εὐθύνες μεγάλες καὶ σοβαρές, ποὺ ἀγγίζουν ὅλους μας.

Τότε, ἴσως καὶ τώρα, δὲν εἶναι πολὺ ἀργά, ἴσως κάποια χέρια, περισσότερα χέρια, προστεθοῦν στὴ δουλειά, γιὰ τὸ ξεκίνημα ἐκεῖνο ποὺ ὅλοι ποθοῦμε.

Θὰ τὸ ἀποφασίσουμε;

Μαρίνα Φραγκάκη

Νὰ Ἀγαπᾷς πρῶτος

Ἁγίου Πορφυρίου

Ὡταν τοῦ ἔλεγα, «Παππούλη μου, εὐλόγησέ με νὰ σοῦ μοιάσω ὅσο γίνεται περισσότερο», δὲν τὸ παρεξηγοῦσε, ἀλλὰ μὲ σταύρωνε καὶ μοῦ ἔλεγε: «Νὰ προσεύχεσαι καὶ νὰ ἀγαπᾷς. Νὰ ἀγαπᾷς τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν βλέπεις ἐδῶ τί κάνει ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ; Νὰ μὴ λές μέσα σου: «Μὲ ἀγαποῦν οἱ ἄλλοι;». Ἄν τοὺς ἀγαπᾷς ἐσὺ πρῶτα, νὰ ξέρεις ὅτι καὶ αὐτοὶ σὲ ἀγαποῦν τὸ ἴδιο».

Μιὰ γυναίκα παραπονιόταν κάποτε στὸν Παππούλη ὅτι κανεὶς δὲν τὴν ἀγαπᾷ. Δὲν τὴν ἀγαποῦσε ὁ ἄνδρας της, δὲν τὴν συμπαθοῦσαν στὴ δουλειά, τὴν ἀπέφευγαν οἱ φίλοι, τὰ παιδιά της δὲν τῆς ἔδιναν σημασία. Παραπονιόταν συνέχεια.

Ὁ Παππούλης τὴ συμβούλευσε νὰ τὰ βγάλει αὐτὰ ἀπὸ τὸ μυαλό

της, γιατί δὲν εἶναι δικά της. Ἔκανε ὁ Παππούλης μιὰ βόλτα τὴν ἄλλη μέρα μέσα στὰ δένδρα, κοντὰ στὸ Ἑσυχαστήριον καὶ βρῆκε μιὰ συντροφιά ἀπὸ φοιτητές, ποὺ εἶχαν πάει ἐκεῖ ἐκδρομή. Εἶχαν ἓνα μαγνητόφωνο καὶ ἄκουγαν τραγούδια. Τὸ τραγούδι ποὺ ἀκουγόταν ἐκείνη τὴ στιγμή ἔλεγε: «Μὴ μοῦ ζητᾷς νὰ σ' ἀγαπῶ, ἡ ἀγάπη δὲν ζητιέται. Μέσα στὰ φύλλα τῆς καρδιάς, ριζώνει καὶ γεννιέται».

Δὲν πρέπει νὰ ζητᾷμε τὴν ἀγάπη τῶν ἄλλων. Πρέπει ἐμεῖς νὰ τοὺς ἀγαπᾷμε πρῶτα καὶ νὰ μὴν ἀγωνιοῦμε γιὰ τὴν ἀγάπη τους. Τότε, κάποτε, θὰ μᾶς τὴν ἀνταποδώσουν. Γιὰ νὰ σὲ ἀγαποῦν οἱ ἄλλοι, πρέπει πρῶτα ἐσὺ νὰ τοὺς ἀγαπᾷς.

ἀπὸ τὸ βιβλίο:
Ἀνθολόγιον Συμβουλῶν

‘Η γλάστρα καὶ ὁ σκουπιδοτενεκές

‘Η οικογένεια Καλοφамελίτη εἶναι ἑνδεκαμελής. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς, ὑπάρχουν πέντε παιδιά, δύο γιαγιάδες καὶ δύο δίδυμα ἑγγονάκια, παιδιά τῆς παντρεμένης κόρης, ποὺ ἐπέλεξε νὰ πάρει... ἄνδρα καπετάνιο. Ἐξω ἀπὸ τὴ μπαλκονόπορτα τῆς κουζίνας τους, στέκουν σὰν δύο, θάλεγες, σωματοφύλακες – ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἦταν τρεῖς, σὰν security λοιπόν, μιὰ μεγάλη γλάστρα μὲ κόκκινα τριαντάφυλλα καὶ ἕνας μεγάλος ἀλουμινένιος σκουπιδοτενεκές, καθαρότατος ἀπ’ ἔξω, ποὺ λάμπει, ὅταν τὸν λούζει ὁ ἥλιος, ἀλλὰ μέσα του, ἂν δὲν ἀδειάζει κάθε βράδυ στὸν κάδο τῆς γωνιάς τοῦ δρόμου, χαθῆκαμε!

Ἐνα βράδυ, ὁ Καλοφамελίτης κάτι σκεφτόταν, κοιτώντας τὴ γυναῖκά του.

– Τί σκέφτεσαι; τὸν ρώτησε ἐκείνη.
– Μετράω, τῆς ἀπάντησε.
– Τί μετρᾷς;
– Τοὺς λόγους ποὺ σὲ κάνουν νὰ μοιάζεις ταυτόχρονα καὶ μὲ τὴν

τριανταφυλλιά ἔξω ἀπὸ τὴν κουζίνα, καὶ μὲ τὸν σκουπιδοτενεκέ μας. Ἄν καὶ δὲν εἶναι τόσο κολακευτικό γιὰ μιὰ γυναῖκα ν’ ἀκούσει πὼς μοιάζει μὲ σκουπιδοτενεκέ, ἐκείνη δὲν προσβλήθηκε. Ἦταν ἀσφαλῶς κι αὐτό, τὸ νὰ μὴν προσβάλλεται, ἕνα ἀπὸ τὰ τριαντάφυλλά της.

– Δὲν θὰ μοῦ πεῖς τὰ ἀποτελέσματα τῶν καταμετρήσεών σου; Μοιάζω γιὰ τριανταφυλλιά;

– Λοιπόν, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἡ μιὰ γιαγιά, ἡ πεθερά σου, ἔλεγε γιὰ τοὺς πόνους τῶν ἀρθριτικῶν της, ἄκουσα κάτι λόγια ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα σου, γιὰ νὰ τὴν παρηγορήσεις. Τριαντάφυλλα ἦταν ὅλα. Οἱ συμβουλές ποὺ ἔδινες ἀργότερα στὸν γιό μας τὸν τεμπελάκο, ποὺ συνεχῶς μόνο ἕνα μάθημα χρωστáει γιὰ τὸ δίπλωμά του, τριαντάφυλλα ἦταν κι αὐτές. Καὶ τὴ γλύκα ποὺ μὲ τὰ λόγια σου προσπάθησες νὰ στάξεις στὴν ψυχὴ τῆς κόρης μας τῆς καπετάνισσας, ποὺ στενοχωριέται γιὰτὶ ὁ καπετάνιος της τῆς λείπει· ἐσὺ τῆς θύμισες πόσο γρήγορα περνáει ὁ καιρὸς καὶ πόση χαρὰ φέρνουν οἱ ἐπιστροφές τῶν ἀγαπημένων. Φυσικὰ καὶ ἡ δεύτερη γιαγιά, ἡ μητέρα σου, ἀλήθεια, τί θυμῆθηκε σήμερα κι ἄρχισε νὰ γκρινιάζει; Σὲ

ἄκουσα μὲ τί ὁμορφα λόγια, δικαιο-
λογώντας τὰ ἀδέρφια σου, τῆς θύμι-
σες τὶς δουλειές καὶ τὶς ὑποχρεώσεις
τους, ποὺ γι' αὐτὸ δὲν βρίσκουν
χρόνο νὰ τὴν ἐπισκέπτονται συχνά.
Τριαντάφυλλο δὲν ἦταν ἡ κατανόηση
ποὺ τὴν ἔκανες νὰ νιώσει, καὶ νὰ στα-
ματήσει τὰ παράπονα; Νὰ πῶ γιὰ τὸν
μεσαῖό μας τὸν γιό, τὸν «κομπλε-
ξικό», ποὺ χρειάζεται καθημερινὰ μιὰ
μεγάλη κουταλιά τῆς σούπας ἀπὸ τὴν
ἐνθάρρυνση τῆ δικῆ σου, νὰ πῶ πῶς
παρέλειψες καὶ δὲν πῆρε κι αὐτὸς τὴ
δόση του σήμερα; Τὸν προτελευταῖο,
τὸν «ριψοκινδυνάκια» μας, τὸν ἀνέ-
μελο, τὸν «μέσα σ' ὅλα», μὲ μιὰ ματιά,
δείχνοντας τὸ χέρι τῆς ἀδελφούλας
του, ποὺ εἶναι πρωτάκι, τὴν ὥρα ποὺ
φεύγανε γιὰ τὸ σχολεῖο, τί ἄλλο
ἔλεγε αὐτὴ ἡ ματιά, παρὰ τὴ λέξη
εὐθύνη; Καὶ στὴ μικρὴ δὲν χάρισε
τίποτα λές; Τὸ καλύτερο. Τὸ χέρι τοῦ
ἀδελφοῦ νὰ τὴν προστατεύει. Μὴν
πῶ γιὰ τὰ μωρά μας, τὰ διδυμάκια
μας. Ἐκεῖ τὰ τριανταφυλλάκια σου
πέφτουν βροχή. Μέρα καὶ νύχτα. Μὲ
συνεχὲς δηλαδὴ ὠράριο καὶ δίχως
ἐβδομαδιαῖο ρεπό. Καὶ γίνονται χά-
δια, φιλάκια, ἀγκαλίτσες καὶ χαρές.

Ὅσο μιλοῦσε ὁ Καλοφαμελίτης
στὴ γυναικὰ του, τὸ δεξί του χέρι με-
τροῦσε: Ἐνα, δύο τρία... τὰ ἔφτασε
στὰ ἐννιά.

– Εἶναι ἐννέα, εἶπε. Ἄ! εἶμαι κι ἐγώ!
Ἡ γυναῖκα του χαμογέλασε:

– Σὲ σένα ὅμως δὲν προσέφερα τί-
ποτα..

– Τὸ σπουδαιότερο, τῆς ἀπάντησε.

Τὸ σπουδαιότερο. Τὸ διαχρονικό. Τὴν
ἀνεκτικότητα σου. Τὸ ωραιότερό σου
τριαντάφυλλο. Ἐκείνη χαμογέλασε.
Δὲν μίλησε, ὅμως θυμήθηκε τὰ πρῶτα
χρόνια τοῦ γάμου τους, ποὺ συμφω-
νοῦσε, ὅταν οἱ ἄλλοι συγγενεῖς καὶ φί-
λοι τῆς ἔλεγαν, «Πῆρες δύσκολο
ἄνθρωπο». Ἄν εἶναι δυνατόν!

– Ὁ σκουπιδοτενεκὲς ὅμως ἐδῶ τί
ρόλο παίζει; Γιατί εἶπες ὅτι μοιάζω καὶ
μ' αὐτόν;

– Μά, ἂν ἐσὺ δὲν ἦσουν ὁ σκουπι-
δοτενεκὲς μας, ποῦ θὰ ρίχναμε κα-
θημερινὰ τὰ ψυχικά μας σκουπίδια,
ὅλοι μας ἀνεξαιρέτως; ποῦ; στὸ πά-
τωμα; στὰ ντουλάπια; στοὺς νεροχύ-
τες; Ὅλο τὸ ἐσωτερικὸ σκουπιδαριὸ
τῆς οἰκογένειας ποῦ πάει κάθε μέρα
καὶ ἐξαφανίζεται; Ὅχι φυσικὰ στὸν
σκουπιδοτενεκὲ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα
τῆς κουζίνας. Σὲ σένα, καλή μου, σὲ
σένα. Κι ἐσὺ τὸ λιώνεις αὐτὸ τὸ ὑλικό,
τὸ κάνεις λίπασμα καὶ τὸ χρησιμο-
ποιεῖς στὰ εὐωδιαστὰ τριαντάφυλλά
σου.

Ἐκείνη τότε σκέφθηκε: Λένε πῶς ὁ
Θεὸς ἔδωσε στὸν ἄνθρωπο ἓνα
ὄργανο μόνο, γιὰ νὰ μιλάει: τὸ στόμα.
Γιὰ νὰ παρακολουθεῖ, ὅμως, τοῦ
ἔδωσε τέσσερα: δύο αὐτιά καὶ ἄλλα
δύο μάτια. Τελευταῖα, κοιτάζοντας
καὶ μόνο τοὺς ἀνθρώπους, κι ἂν τὸ
καταλάβαινε!!! Ὅσο γιὰ τὸ ψυχικὸ
μας σκουπιδαριό, ἀλλοίμονο σὲ
κεῖνον ποὺ δὲν ἔχει ἓναν πρόθυμο
σκουπιδοτενεκὲ νὰ τὸ ρίχνει μέσα!

Μαρία Γουμενοπούλου

Σύγχρονη γενοκτονία

† Ἐπισκόπου Σισανίου καί Σιατίστης Παύλου Ἰωάννου

Πρὶν ἄρκετά χρόνια μετὰ ἀπὸ μιά μεγάλη γιορτὴ ἓνα νέο ζευγάρι μέ κάλεσαν στοῦ σπίτι τους γιὰ καφέ. Τὸ ζευγάρι εἶχε τότε δύο παιδιά.

Καθισμένοι στοῦ ὁμορφο μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ ἡ νεαρή σύζυγος μέ ἐρωτᾷ, γιὰ λογαριασμό κάποιας φίλης της, ὅπως μοῦ εἶπε, ποιά εἶναι ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τίς ἐκτρώσεις.

Τῆς εἶπα ὅτι γιὰ νὰ καταλάβει τὴν θέση τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ ἀπαντήσῃ σ' ἓνα ἐρώτημα. Τὸ ἔμβρυο ποῦ ἔχει συλληφθεῖ στὴν μήτρα μιᾶς γυναίκας τί ἀνθρωπολογικὴ ταυτότητα ἔχει;

Εἶναι πλήρης ἄνθρωπος πού ἐξελίσσεται, ἢ εἶναι ἓνα ἀνθρωποειδὲς πού περιμένει τὸν ἥλιο ἢ τὸν ἀέρα γιὰ νὰ λάβει ὑπόσταση, νὰ γίνῃ πλήρης ἄνθρωπος;

Τῆς ἐξήγησα ὅτι ἡ Ἐκκλησία λέγει ὅτι εἶναι πλήρης ἄνθρωπος ἐξ ἄκρας συλλήψεως (=ἀπὸ τῆ στιγμῆ τῆς σύλληψης του μέσα στὴ μήτρα).

Γι' αὐτὸ θεωρεῖ ὅτι εἶναι καταστροφή τῆς ζωῆς. Εἶναι ἔγκλημα καὶ μάλιστα εἰδεχθὲς, γιατί στρέφεται ἐναντίον τοῦ πιὸ ἀθώου καὶ τοῦ πιὸ ἀνυπεράσπιστου πλάσματος στὸν κόσμο. Ἡ συζήτησή μας τελείωσε ἐκεῖ.

Πέρασαν δύο χρόνια ἀπὸ τότε καὶ τὴν ἴδια μέρα καὶ γιορτὴ δέχθηκα πάλι τὴν ἴδια πρόσκληση ἀπὸ τὰ ἴδια πρόσωπα καὶ τὴν ἀποδέχθηκα.

Καθὼς ἐτοιμαζόταν ὁ καφές, γιὰ νὰ μὴν εἶναι μόνη ἡ σύζυγος καθίσαμε στὴν ἀρχὴ στὴν κουζίνα. Ἀλλὰ ἐκεῖ κυκλοφοροῦσε καὶ ἓνας μπόμπιρας, ἓνα μικρὸ παιδάκι πού προσπαθοῦσε νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του.

Ἐπεχείρησα νὰ χαϊδέσω τὸ κεφάλάκι του, ὅταν ἀκούω τὴν μητέρα του νὰ μοῦ λέγει: Ἄν αὐτὸς ζεῖ τὸ ὀφείλει σέ σᾶς καὶ μοῦ ἀποκάλυψε ὅτι τὸ πρό δύο ἐτῶν ἐρώτημα ἀφοροῦσε τὴν ἴδια.

Ἐπάνω στοῦ τραπέζι βρισκόταν ἓνα μεγάλο μαχαίρι τοῦ ψωμιοῦ. Εἶπα λοιπὸν στὴν μητέρα δείχνοντάς το: πάρτο καὶ σφάχτο.

Ἡ μητέρα ἀντέδρασε σάν νὰ τὴν χτύπησε ἠλεκτρικὸ ρεῦμα. Τί κουβέντα μοῦ λέγει εἶναι αὐτὴ πού εἶπατε; Γιατί, σοῦ φαίνεται φρικτὴ; τῆς ἀπάντησα.

Μὰ σοβαρολογεῖτε, πάτερ! Naί, τῆς εἶπα, σοβαρολογῶ, γιατί θέλω τώρα νὰ καταλάβεις καλὰ αὐτὸ πού θὰ ἔκανες τότε. Βλέπεις τώρα μπροστά σου αὐτὸ πού θὰ ἔκανες τότε;

Βλέπεις ποῖο παιδί θὰ κατέστρεφες; Τώρα σοῦ φαίνεται φρικτό, τότε δὲν θὰ ἦταν;

Πρὶν καιρὸ μιά φωτογραφία ἔκανε τὸ γύρο τοῦ κόσμου. Τὸ μικρὸ παιδάκι πού ξεβράσθηκε στὶς ἀκτές. Τὸ μικρὸ προσφυγόπουλο πού πέθανε στοῦ δρόμο πρὸς τὴν ἐλευθερία.

Δικαιολογημένος ό αποτροπιασμός. Το μέγεθος του όμως ανάλογο προς την υποκρισία του πολιτισμένου κόσμου, καθώς και πολλών δικών μας.

Όλοι αυτοί που χρησιμοποιούσαν την εικόνα του μικρού παιδιού για να κατηγορήσουν τους άλλους σαν ένόχους αρνούνται να κοιτάζουν μια ακόμη φωτογραφία, για την ακρίβεια ένα βίντεο με τον τίτλο σιωπηλή κραυγή.

Τό βίντεο αυτό είναι ή κινηματογράφηση μιας έκτρωσης από ένα γιατρό. Η εικόνα του πνιγμένου προσφυγόπουλου χωρίς μπουστά στό βίντεο αυτό.

Τό ταλαίπωρο πλάσμα τουλάχιστον ήταν άρτιμελές. Έκει ένα άλλο παιδάκι κομματιάζεται κυριολεκτικά και δολοφονείται άδίστακτα, γιατί είναι ανεπιθύμητο.

Τό προσφυγόπουλο πνίγηκε, γιατί κάποιοι δέν μπόρεσαν να τό σώσουν. Έδω, στίς έκτρώσεις κάποιοι συνειδητά δολοφονούν.

Μιά κοινωνία, μία δημοσιογραφία, επίσημοι άρχοντες, άγανακτούν δήθεν στην θέα του πνιγμένου παιδιού και σιωπούν στην έξόντωση χιλιάδων παιδιών από τούς ίδιους τούς ψευτοαγανακτισμένους. Σκεφθήκατε ποτέ, πόσες Έλλάδες έχουμε άφανίσει;[...]

Ποιός πατέρας και ποιά μάννα δικαιούνται να άπαιτούν τό σεβασμό

και την άγάπη των παιδιών τους, όταν αυτά μαθαίνουν ότι ζούν όχι από την άγάπη των γονιών τους αλλά από την τύχη, γιατί γεννήθηκαν πρώτα ή δεύτερα, ενώ αν είχαν γεννηθεί τρίτα ή τέταρτα οι καλοί τους γονείς θα είχαν θρυμματίσει τά κεφαλάκια τους;

Μιά κοινωνία που στηρίζεται στην άδικία και στην άπανθρωπιά, μία κοινωνία και μία έννομη τάξη που δέν σέβεται τά δικαιώματα των ύπαρκτων, αλλά άγέννητων παιδιών, είναι κοινωνία παρακαμής.

Τούτη την ώρα τό ύπ αριθμ. 1 πρόβλημα της Πατρίδας μας, ή βόμβα στά θεμέλια της είναι ή υπογεννητικότητα ή άλλιώς τό δημογραφικό πρόβλημα.

Η πατρίδα μας δέν κινδυνεύει από έξωτερικούς έχθρους. Οι έχθροι είναι έντός των τειχών. Βρίσκονται σε πολλά από τά σπίτια μας, στά ύπουργικά γραφεία και στά βουλευτικά έδρανα, στά νοσοκομεία και στά μαιευτήριά μας.

Αυτή είναι ή ώμή, ή ώμότατη αλήθεια. Δέν υπάρχουν καλύτεροι συνεργάτες των όποιων έχθρων της πατρίδας από έμάς τούς Έλληνες.

Δέν υπάρχουν πιο επικίνδυνοι ύπονομευτές και του άσφαλιστικού και του έργατικού και του συνταξιοδοτικού προβλήματος της χώρας, από τούς ανθρώπους της έξουσίας, που έχουν στοχοποιήσει την πολύτεκνη

οικογένεια και τούς πολίτες αυτής της χώρας, πού αυτοοδηγούνται στην χρεοκοπία και αυτοκτονούν την πατρίδα.

Αυτοί πού κατωχυρώνουν νομικά τό δικαίωμα δολοφονίας τών αγέννητων παιδιών και αυτοί πού χρησιμοποιούν ένα τέτοιο ανήθικο δικαίωμα, αυτοί πού δέν βλέπουν τά παιδιά σάν καρπούς της αγάπης τους, αλλά σάν απλά κομφορ της άρρωστημένης νοοτροπίας τους, αυτοί πού θεωρούν πολυτιμότερα τά σκυλιά, από τά παιδιά και προσφέρουν στά σκυλιά παιδική θαλπωρή και στά παιδιά σκυλίσιο πέταγμα, κάτι για τό όποιο θά διαμαρτύρονταν ακόμη και τά σκυλιά, αυτοί είναι οί πραγματικοί έχθροί της πατρίδας, αυτοί είναι οί αληθινά απάνθρωποι.

Η πιό απεχθής διαφθορά είναι τό νά θεωρείς την άρετή ως βλακεία, νά σαρκάζεις την τιμιότητα, τό νά ειρωνεύεσαι τούς έντιμους ανθρώπους, τό νά πολεμάς την αληθινή φύση τών όντων και νά όνομάζεις την διαστροφή ως έναλλακτικό τρόπο ζωής.

Πρέπει να πούμε ξεκάθαρα στά παιδιά μας ότι, ποτέ δέν θά γίνουν και δέν θά είναι ευτυχισμένα άν τά χέρια και πρό παντός οί καρδιές τους είναι σφραγισμένα από τό θάνατο άθώων υπάρξεων πού τούς τόν πρόσφεραν, σάν άλλοι Ηρώδες, στό βωμό της διασκέδασής τους.

Πρέπει νά τούς πούμε ότι αυτοί ζούν, γιατί κάποιοι δέν τούς μιμήθηκαν και τούς χάρισαν την ζωή και όχι τό θάνατο.

Άν δέν σέβονται τά παιδιά, πού χάρις σέ εκείνους και μέσα από τίς σχέσεις τους απέκτησαν ύπαρξη, μέ ποιό δικαίωμα μπορούν νά απαιτήσουν σεβασμό στην δική τους την ζωή; Μόνοι μας και μέ τίς πράξεις μας σχετικοποιούμε την άξία της ανθρώπινης ζωής.

Μέ ποιά φόντα λοιπόν θα παραστήσουμε τούς προοδευτικούς και θά κατηγορήσουμε αυτούς, πού μέ τά όπλα του θανάτου σκοτώνουν νέα παιδιά, όταν αυτοί οί ίδιοι σκοτώνουν τά δικά τους τά παιδιά;

Αυτή δέν είναι και ή βασικότερη αίτία της άθεϊας τών πολλών; Έπειδή ό Θεός μās λέγει ξεκάθαρα ότι ούκ έξεστί σοι, δηλαδή δέν σου έπιτρέπεται νά καταστρέφεις την ανθρώπινη ζωή, γι αυτό τόσο άνετα και τόσο επίπολαια κάποιοι λένε δέν ύπάρχει Θεός, για νά μπορούν άνετα νά σκοτώνουν άθώα βρέφη κάνοντας τό κέφι τους.

Ίσως κάποιοι θεωρήσουν σκληρά και προκλητικά αυτά τά λόγια. Ναι, λοιπόν, αυτό θέλω, νά προκαλέσω την σκληροκαρδία όλων όσων είναι υπεύθυνοι για την σύγχρονη γενοκτονία τών εκτρώσεων.

Νά υπερασπιστώ αυτά τά παιδιά, πού όπως γράφει ή Ίωάννα Σκαρλάτου, στό έξαιρετικό πόνημά της, «Τά Μωρά της Λίμνης, κλαΐνε άσταμάτητα, γιατί δέν έχουν μάτια για νά δούν, δέν έχουν χείλη και στόμα νά χαμογελάσουν. Τά κατέστρεψαν οί γιατροί μέ την έντολή τών γονιών τους».

Ἀπὸ τὴν πέννα τῶν ἀναγνωστῶν μας

GAME OVER! Ἡ μήπως ὄχι;

Ὅλο τρέχει ὁ εἰκονικὸς χαρακτήρας μας. Τρέχει, τρέχει λὲς γιὰ νὰ ξεφύγει ἀπὸ κάτι. Ἀπὸ τὸν θάνατο; Ἡ μήπως ἀπὸ τὸν ἴδιο του τὸν ἑαυτό; Τρέχει καὶ ὅλα τὰ παρασέρνει στὸ πέρασμά του. Περιέργα πλάσματα, ἀντικείμενα, ἐμπόδια, ἀνθρώπους... Γιατί ἀκόμα καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι στέκονται ἐμπόδιο στὸ δρόμο του... Καὶ τί θὰ γίνεῖ ὅταν φτάσει στὸ τέρμα; Μιὰ νέα «πίστα», ἓνα νέο ἐπίπεδο θὰ ἀνοίξει μπροστά του καὶ θὰ ξαναρχίσει νὰ τρέχει. Μέχρι τὸ ἐπόμενο στάδιο. Μέχρι τὸ ἐπόμενο level. Ἐκτὸς ἂν τὸν προλάβει ὁ θάνατος. Καὶ τότε ὅλα θὰ τελειώσουν. Game over! Κι ἄς ἔχει κατακτήσει τὰ περισσότερα ἐπίπεδα. Κι ἄς ἔχει σπάσει ὅλα τα ρεκόρ καὶ ἔχει κάνει νέο ἄπιαστο σκόρ. Τότε ἴσως ἀφήσουμε τὸ smartphone καὶ τὸ tablet ἀπ' τὰ χέρια. Ἴσως, ἐπιστρέψουμε στὴν ζωὴ ποὺ ξεχάσαμε. Στὴ ζωὴ ποὺ δὲν σταματάει νὰ κυλᾷ ἀκόμα κι ὅταν ἐμεῖς εἴμαστε κολλημένοι. Κολλημένοι σὲ μιὰ ὁθόνη, σὲ μιὰ πίστα ποὺ συνέχεια μᾶς προκαλεῖ νὰ τὴν τερματίσουμε.

Ἐπιτέλους, σηκώσαμε τὰ μάτια ἀπὸ τὴν ὁθόνη! Ἀλλὰ νὰ καὶ πάλι τρέχουμε! Ἀπὸ κάτι προσπαθοῦμε νὰ ξεφύγουμε πάλι. Ἀπὸ τὸν θάνατο ἴσως. Ἡ μήπως κι ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ; Τὴν πίστα τῆς πραγματικότητας ὅμως δὲν θέλουμε νὰ τὴν τερματίσουμε. Δὲν θέλουμε νὰ μάθουμε τί κρύβεται μετὰ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ game over. Νομίζουμε ὅτι ξεγελοῦμε τὸν θάνατο σκοτώνοντας ἀνθρωπόμορφα τέρατα στὴν ὁθόνη. Καὶ συνεχίζουμε τὸ παιχνίδι ἀκόμα κι ἂν πεθάνουμε εἰκονικά, γιατί ἔχουμε ἀκόμα καὶ δεύτερη καὶ τρίτη εὐκαιρία ἢ «ζωή», κάνοντας τὸν ὁθονικὸ χαρακτήρα μας ν' «ἀναστηθεῖ».

Τί γίνεται ὅμως μὲ τὴν μία, μοναδικὴ καὶ ἀληθινὴ ζωὴ ποὺ ἔχουμε; Τί θὰ γίνεῖ ἂν χάσουμε ἐκεῖ; Τί θὰ γίνεῖ ἂν πεθάνουμε;

Πιστεύουμε ἐκεῖ στὴν ἀνάσταση;

«Ὅλη μας ἡ ἀρρώστια εἶναι ἡ προσπάθειά μας νὰ λησμονήσουμε τὴν αἰωνιότητα καὶ τὸ θάνατο, κι αὐτὸ γιατί ἀμφιβάλλουμε ὅτι ὑπάρχει ἡ μετὰ θάνατον ζωὴ κι ὅτι νικήθηκε ὁ θάνατος. Προτιμοῦμε νὰ ἐξαντλούμαστε σὲ ὁμορφα πράγματα, μὲ τὰ ὁποῖα διασφαλίζεται ἡ αἴσθησή μας ὅτι κάτι εἴμαστε καὶ ὅτι κάτι ἀξίζουμε!». Ἐθελοτυφλοῦμε κι ἔτσι ἐξαντλούμαστε σὲ φωτεινὲς ὁθόνες, μέσα ἀπὸ εἰκονικοὺς χαρακτήρες, ἀποφεύγοντας τὸ game over. Φτάσαμε νὰ ἀνησυχοῦμε περισσότερο γιὰ τὴν εἰκονικὴ, τὴ mediακὴ μας ζωὴ παρὰ γιὰ τὴ Ζωή. Τὴ Ζωὴ ποὺ γιὰ μᾶς ἀπὸ Θεὸς ἔγινε ἄνθρωπος. Τὴ Ζωὴ ποὺ σταυρώθηκε γιὰ μᾶς. Ποὺ ἀναστήθηκε γιὰ νὰ ἀναστήσει ἐμᾶς. Νὰ μᾶς ἀναστήσει ἀπὸ τὸν σωματικὸ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν πνευματικὸ θάνατο.

Ἄς τολμήσουμε νὰ ἀναγεννηθοῦμε πνευματικά κι ἐμεῖς. Ἄς τολμήσουμε νὰ ἀναστηθοῦμε κι ἐμεῖς μαζί Του. Σταυρώνοντας τὸν παλιό μας ἄνθρωπο μαζί μὲ ὅλες του τὶς ἁμαρτίες. Νὰ μπορέσει νὰ γίνεῖ βίωμά μας αὐτὸ ποὺ περιγράφει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Χτὲς σταυρωνόμεν μαζί μὲ τὸν Χριστό, σήμερα δοξάζομαι μαζί Του. Χτὲς γινόμεν νεκρὸς μαζί Του, σήμερα γίνομαι ζωντανὸς μαζί Του. Χτὲς θαβόμεν μαζί Του, σήμερα ἀνασταίνομαι μαζί Του...».

Γιατί τελικὰ στὴν ἀληθινὴ ζωὴ δὲν ὑπάρχει game over. Ὁ Χριστὸς ἔσπασε τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου γιὰ νὰ μπορέσουμε ἐμεῖς ποὺ ἁμαρτήσαμε καὶ πεθάνουμε νὰ γλυτώσουμε ἀπὸ τὸν θάνατο χάριν Ἐκείνου ποὺ δὲν ἁμάρτησε ἀλλὰ πέθανε γιὰ ἐμᾶς. Κι ἔτσι νὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ στάδιο στὸ ὁποῖο βρισκόμαστε στὸ ἐπόμενο level, στὸ ἐπίπεδο τοῦ Οὐρανοῦ...

Βασιλικὴ Μπέκου

Από τις δραστηριότητες μας

Εὐλογημένη ἀρχή

Ὑστερα ἀπὸ τὶς διακοπὲς τοῦ καλοκαιριοῦ ἔρχεται πάλι τὸ φθινόπωρο. Ὁ καιρὸς τῆς σπορᾶς ἔφθασε. Ἄραγε ὁ σπόρος, τὸν ὁποῖο ὁ γεωργὸς ἐμπιστεύεται στὴν γῆ, θὰ φυτρώσει; Καὶ ἂν φυτρώσει, τί θὰ ἀποδώσει; Θὰ εἶναι πλούσια ἡ σοδειά; Ἡ μήπως πλημύρες καὶ χαλάζι καὶ σφοδροὶ ἢ καυστικοὶ ἄνεμοι καταστρέψουν τὴν καλλιέργεια καὶ ἡ γῆ δὲν ἐπιστρέψει οὔτε τὸν σπόρο πού δέχτηκε;

Κάνοντας κανεὶς ἕναν ἀπολογισμό τῆς ἐκκλησιαστικῆς χρονιᾶς πού πέρασε, διαπιστώνει ὅτι ἦταν ἀπὸ τὶς πιὸ δύσκολες γιὰ τὴν ἀγία μας Ἐκκλησία καὶ τὸν πιστὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ. Δυστυχῶς λόγω τῶν μέτρων γιὰ τὸν περιορισμὸ τῆς ἐξάπλωσης τοῦ κορωνοϊοῦ, περιορίσαμε κι ἐμεῖς τὶς δραστηριότητες καὶ τὶς ἐκδηλώσεις μας ἀφοῦ ἡ αἴθουσα τοῦ συλλόγου δὲν λειτούργησε τοὺς προηγούμενους μῆνες. Ἄντ' αὐτοῦ ὅμως πραγματοποιήθηκαν, τὸν Μάιο καὶ Ἰούνιο, ἀπογευματινὲς συνάξεις στὸ ἐξωκλήσι τῆς Παναγίας Ζωοδόχου Πηγῆς, στὴν Περίσταση Κατερίνης, μὲ ἐσπερινὸ καὶ στὴν συνέχεια μὲ τὴν προγραμματισμένη ὁμιλία στὸν ὑπαίθριο χώρο τοῦ ναοῦ. Ὁμιλητές, ὅπως καὶ τὰ προηγούμενα ἔτη, ὁ ἱερομόναχος Ἐφραίμ Ἀνθίμου, ὁ π. Γεώργιος Γεωργαντᾶς, καθὼς καὶ ὁ ἀρχιμανδρίτης Σεβαστιανὸς Ἀράπης.

Μετὰ ἀπὸ διάστημα πολλῶν μηνῶν, πραγματοποιήθηκε καὶ ἡ πρώτη ἡμερή-

σια ἐκδρομὴ τοῦ συλλόγου, τὴν Κυριακὴ 4 Ἰουλίου 2021, στὸ Πήλιο, μὲ μεγάλη συμμετοχὴ καὶ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Πρῶτος προορισμὸς ἦταν ὁ Ἱερὸς Ναὸς Μεγαλομάρτυρος Ἀγ. Γεωργίου Λαρίσης, ὅπου καὶ ἐκκλησιαστήκαμε. Μετὰ τὸ κέρασμα καὶ τὸν καφὲ πού προσέφεραν τὰ μέλη τῆς Ἐνοριακῆς Συντροφιάς "ΓΑ-ΛΙΛΑΙΑ" τοῦ Ι.Ναοῦ, μᾶς μίλησε ὁ Ἀρχιμ. Νικηφόρος Κοντογιάννης, προϊστάμενος τοῦ ἱεροῦ ναοῦ μὲ θέμα τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ χριστιανοῦ. Ἐπόμενος προορισμὸς ἦταν ἡ πανέμορφη Μακρινίτσα στὸ Πήλιο μὲ τὴν φυσικὴ ὁμορφιὰ τοῦ τοπίου, τὴν ἄριστα διατηρημένη Πηλιορείτικη ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὴν μαγευτικὴ θεὰ ἀπὸ τὴ πλατεία. Μέσα στὴν κεντρικὴ πλατεία βρίσκεται καὶ ὁ μικρὸς ἀλλὰ χαριτωμένος ναὸς τοῦ Ἀγ. Ἰωάννη τοῦ Προδρόμου. Τρίτος προορισμὸς τὸ παραλιακὸ χωριὸ Καλὰ Νερά στὸ ὁποῖο μείναμε τὸ μεσημέρι γιὰ ξεκούραση καὶ φαγητό. Τελευταῖος προορισμὸς τὸ ὁμορφο Μοναστήρι τῆς Ἀγίας Τριάδος, μετόχι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μεγίστης Λαύρας τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Βρίσκεται πάνω σὲ βραχώδη λόφο, σὲ ἐπιβλητικὴ θέση μὲ πανοραμικὴ θεὰ, δίπλα στὸ χωριὸ Ἄνω Γατζέα τοῦ Νοτίου Πηλίου, 20 χλμ. ἀπὸ τὴν πόλη τοῦ Βόλου. Μετὰ τὴν φιλοξενία ἀπὸ τὴν μικρὴ ἀδελφότητα καὶ τὴν ὁμιλία τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς π. Γρηγορίου, πήραμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς μὲ τὴν γλυκιὰ γεύση τῆς "πνευματικὰ ὠφέλι-

Στό εξωκκλήσι τῆς Παναγίας Περιστασης.

Στά Καλά Νερά Πηλίου.

Στήν Ἱερὰ Μονή Ἀγίας Τριάδος.

μης” και ἐπιτυχημένης ἐκδρομῆς.

Στις ἀρχές Ἰουλίου, πραγματοποιήθηκε καὶ ἡ ἐτήσια γενική συνέλευση τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου. Σ’ αὐτὴν συζητήθηκαν τὰ πεπραγμένα τῆς χρονιάς πού πέρασε καὶ οἱ προτάσεις γιὰ τὶς μελλοντικές δραστηριότητες τοῦ συλλόγου. Ὁ πρόεδρος τόνισε τὴν ἀνάγκη ἀνανέωσης μὲ τὴν εἴσοδο νέων μελῶν, ἀφοῦ ἡ εἴσοδος κάθε νέου μέλους φέρνει κάτι καινούργιο καὶ δίνει νέα πνοὴ στὸν σύλλογο. “Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ προσφέρει, ἔστω μόνο μὲ τὴν γνώμη του, μὲ τὴν συμβουλὴ του, ἀλλὰ καὶ βέβαια μὲ τὴν διακονία του”. Παρότρυνε νὰ ὑποβληθοῦν ὑποψηφιότητες ἐν ὄψει καὶ τῆς ἐκλογῆς νέου Δ.Σ, καὶ προέδρου, στίς ἐκλογές πού θὰ διεξαχθοῦν τὸ Φθινόπωρο.

Εὐχόμαστε νὰ δώσει ὁ Θεὸς νὰ τελειώσει αὐτὴ ἡ δοκιμασία τοῦ κορωνοϊοῦ, καὶ ἡ νέα ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἱεραποστολικὴ χρονιά νὰ εἶναι εὐλογημένη καὶ δημιουργικὴ. Νὰ συνεχίσουμε φέτος μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ ζήλο ἱερό νὰ σπέρνουμε τὸν θεῖο σπόρο καὶ νὰ εἴμαστε βέβαιοι ὅτι αὐτὸς θὰ καρποφορήσει μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Γεωργοῦ μας. Γένοιτο!

ΑΠΟΨΕΙΣ-ΣΧΟΛΙΑ

ΣΤΗΝ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Έλληνορθόδοξο μήνυμα αϊσιοδοξίας από τούς μαθητές μας

Τή στιγμή πού ὁ μαθηματικός τῆς τάξεως ἐτοιμάζεται νά ὑποβάλει τήν καθιερωμένη ἐρώτηση: «ποιό μάθημα ἔχουμε σήμερα;». Ἀκούγεται ἡ φωνή τῆς Φωτεινῆς «Κύριε, κύριε...». Ὁ σεβάσμιος, λόγω ἡλικίας, καθηγητής, ἀπευθύνεται πρὸς τήν Φωτεινή «Ὅριστε Φωτεινή, τί ἔχεις νά μᾶς πéis...». Πολλά θυμῆθηκε ὁ καθηγητής ἐκείνη τή στιγμή... μά πάνω ἀπὸ ὅλα τήν γλυκιά του ἐγγονή, τήν Φωτεινούλα, ὅπως μέ περισσὴ ἀγάπη τήν ὀνομάζει. Ἄκουσε καί εἶδε τή Φωτεινούλα νά τοῦ φωνάζει: «Παπποῦ, νά πῶ ἐγὼ τήν προσευχή...».

Γρήγορα συνειδητοποίησε ὁ κ. καθηγητής ὅτι ἡ ἐγγονούλα του βρίσκεται μακριά του καί τώρα τοῦ μιλάει μιὰ ἄλλη Φωτεινή. Ἡ καλή του μαθήτρια, ἡ Φωτεινή. Τί τοῦ ἔλεγε ἡ μαθήτριά του; Νά κάνουν προσευχή. Ἐξεπλάγη ὁ κ. καθηγητής γιατί ἦταν ἡ δεύτερη διδακτικὴ ὥρα καί ἡ προσευχή γίνεται στήν ἀρχή τῆς ἡμέρας, τήν πρώτη διδακτικὴ ὥρα καί ρώτησε γεμάτος ἀγάπη καί ἀπορία, συγχρόνως, μήπως μπερδεψε τίς ὥρες. Ἡ ἀπάντηση τῆς Φωτεινῆς, τήν ὁποία ἐπιβεβαίωσαν καί οἱ ὑπολοιποὶ συμμαθητές τῆς ἦταν: γιὰ νά προλάβουν νά δοῦν τήν ταινία τήν πρώτη ὥρα δέν ἔκαναν τήν προσευχή

τῆς ἡμέρας. Μέ πόνο ψυχῆς, γιατί παρόμοιο περιστατικό συνέβη καί σέ ἄλλο τμῆμα, τήν πέμπτη διδακτικὴ ὥρα ζήτησαν νά γίνει προσευχή, ὁ καλοκάγαθος δάσκαλος ζήτησε συγνώμη ἀπὸ τὰ παιδιά γιὰ τήν παράλειψη καί τόνισε πόσο κακό εἶναι νά βάζουμε τήν ταινία πάνω ἀπὸ τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ μέρα πρέπει νά ἀρχίζει καί νά τελειώνει μέ τήν δοξολογία καί τίς εὐχαριστίες πρὸς τόν Πανάγαθο Θεό. Μετά ἀπὸ αὐτὰ ἔγινε ἡ προσευχή καί ἄρχισε κανονικά τό μάθημα. Μέ τήν εὐλογία τοῦ Κυρίου.

Μέ τήν κρίση τοῦ ἰοῦ, γιὰ νά ἀποφεύγεται ὁ συνωστισμός τῶν παιδιῶν δέν γίνεται πλέον ὁμαδική προσευχή στά σχολεῖα. Κάθε τμῆμα κάνει τήν προσευχή στήν τάξη του. Μέ τό ἄγχος τῆς δουλειᾶς καί τήν πίεση τοῦ χρόνου πολλές φορές ξεχνᾶμε τήν... προσευχή καί ὅταν τὰ παιδιά μᾶς τό θυμίζουν ἐνίστε σφυρίζουμε ἀδιάφορα. Ἄλλα προέχουν, ἐκεῖνα πού ἐνισχύουν τόν ἐγωισμό καί τήν ὑπερηφάνεια τῶν παιδιῶν, πού μπερδεύουν τό θράσος μέ τό θάρρος καί τήν ἀναίδεια μέ τήν κοσμιότητα καί εὐγενική ἐλεύθερη ἔκφραση παιδικῆς γνώμης...

Οὔτε ὅλοι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἔχουν ὡς πρώτη προτεραιότητα τίς ταινίες

έναντι τοῦ Χριστοῦ καί οὔτε διαπαι-
δαγωγοῦν κακῶς τοὺς μαθητές. Κυ-
ρίως ἡ σημερινή γενιά τῶν μαθητῶν
μας ἀγωνιᾷ καί ἀναζητεῖ τήν Ἀλήθεια
καί ἐπιζητεῖ τόν Θεό. Οἱ Φωτεινές
ὑπάρχουν καί εἶναι πολλές. Εἶναι ἡ
κρίσιμη μάζα-ζύμη γιά νά κτιστεῖ ἡ
αὐριανή ἐλληνορθόδοξη κοινωνία τῆς
πατρίδας μας. Σέ γερές καί ὑγιεῖς
βάσεις. Νά προσέξουμε καί νά ἐνθαρ-
ρύνουμε ὅλες τίς Φωτεινές πού ἀψη-

φοῦν τόν κόσμο καί ἀναζητοῦν τόν
Χριστό. Νά στηρίξουμε τά νεαρά παι-
διά, τοὺς μαχητές τῆς Ὁρθοδοξίας
καί ὁ Κύριος θά εὐλογήσει καί θά
πολλαπλασιάσει πλουσίως τοὺς καρ-
πούς τῶν προσπαθειῶν τους.

Οἱ «Φωτεινές» ἀνοίγουν τόν δρόμο,
ἐμεῖς οἱ μεγαλύτεροι νά προσευχη-
θοῦμε γιά τά παιδιά αὐτά. Τά ὑπό-
λοιπα ἄς τά ἐναποθέσουμε στά χέρια
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Παναγιώτης Μυργιώτης

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΜΑΣ ΑΛΛΑΞΕ!

Τιά νά φτάνει τὸ **Περιοδικό** μας στὰ
χέρια σας καὶ στὰ χέρια ὅλων τῶν
ὑπολοίπων ἀδελφῶν μας, τόσο στὸ
ἐσωτερικό, ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικό, εἶναι
ἀναγκαῖα καὶ ἡ οἰκονομική σας ἐνί-
σχυση! Μὴν ἀμελεῖτε τὴν συνδρομή σας
γιὰ τὸ Περιοδικό, ἀλλὰ καὶ γιά ὅλες τίς
ὑπόλοιπες δραστηριότητες τοῦ συλλό-
γου, πού πάντα στοχεύουν στὸ κοινὸ
καλό!

Ὁ νέος λογαριασμὸς μας τώρα στὴν
τράπεζα Πειραιῶς εἶναι ὁ ὑπ' ἀριθμ.:
6229-151566-056, Ὁρθόδοξος
Ἱεραποστολικὸς Σύλλογος «ΚΥ-
ΡΙΑΚΗ». Στὴν κατάθεσή σας νὰ ζητᾶτε
νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ ὀνοματεπώ-
νυμό σας μὲ τὴν ἔνδειξη π.κ.«Γιὰ τὸ πε-
ριοδικό».

Ἡ ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς μπορεῖ ἐπί-
σης νὰ γίνει μὲ τοὺς ἐξῆς τρόπους:

- α)** Στὰ **ΕΛΤΑ** μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ
στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Εἰρή-
νης, Β' πάροδος 2, 60100, Κατε-
ρίνη). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ
ταχυδρομικὰ τέλη.
- β)** Στὸ **Βιβλιοπωλεῖο «ΦΑΡΟΣ»**,
Μητροπολίτου Βαρνάβα 10, Κατε-
ρίνη.
- γ)** Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντι-
προσώπους, οἱ ὁποῖοι καὶ θὰ παρα-
δίνουν τίς σχετικὲς ἀποδείξεις μὲ τὸ
ἐπόμενο τεύχος.

Γιὰ συνδρομὴ Ἐξωτερικοῦ:

Ἡ συνδρομὴ μπορεῖ νὰ κατατεθεῖ μὲ
τραπεζικὸ ἔμβασμα. Τὰ στοιχεῖα πού θὰ
χρηαστεῖτε εἶναι:

– **IBAN:**

GR92017122900062291
51566056

– **BIC/Swift Code:**

PIRBGAA

